

Vlaams
Parlement

stuk **1603** (2011-2012) – Nr. 4
ingediend op 26 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende de Vlaamse sociale bescherming

Voorstel van decreet

van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter

houdende de invoering van een bijzondere
tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen

Voorstel van decreet

van mevrouw Marijke Dillen, de heer Filip Dewinter en
mevrouw Gerda Van Steenberge

houdende invoering van een geboortepremie

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door de dames Güler Turan, Mia De Vits en Mieke Vogels

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Tom Dehaene.

Vaste leden:

de heer Tom Dehaene, de dames Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de dames Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

- 1603** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag over hoorzitting
- 101** (2009) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- 102** (2009) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

I.	Toelichting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1.	Inleiding	4
2.	Doelstellingen en uitgangspunten	4
3.	Situering binnen de Vlaamse bevoegdheden	5
4.	Relatie tot de zesde staatshervorming	5
5.	Titel 1. Gemeenschappelijke basisbepalingen	6
5.1.	Toepassingsgebied.....	6
5.2.	Bijdrageplicht.....	7
5.3.	Uitvoeringsorganisatie	7
5.4.	Gegevensuitwisseling en automatische toekenning van rechten.....	7
6.	Titel 2. Rechtenverkenner	8
7.	Titel 3. De zorgverzekeringstegemoetkoming	8
8.	Titel 4. De premie voor jonge kinderen.....	8
9.	Titel 5. De maximumfactuur in de thuiszorg	8
10.	Titel 6. Wijzigingsbepalingen.....	9
11.	Titel 7. Slotbepalingen.....	9
II.	Toelichting bij het voorstel van decreet houdende de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen.....	9
III.	Toelichting bij het voorstel van decreet houdende invoering van een geboortepremie	9
IV.	Algemene bespreking	9
1.	Uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen	9
2.	Uiteenzetting door mevrouw Vera Van der Borgh	14
3.	Uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels	16
4.	Uiteenzetting door mevrouw Lies Jans	19
5.	Uiteenzetting door mevrouw Mia De Vits	20
6.	Uiteenzetting door mevrouw Vera Jans	22
7.	Antwoord van de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	22
V.	Artikelsgewijze bespreking	26
VI.	Stemming	34
	Gebruikte afkortingen	35

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid besprak het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming op dinsdag 5 juni en dinsdag 19 juni 2012.

In overeenstemming met artikel 26, 2, van het Reglement van het Vlaams Parlement (*Parl. St. Vl. Parl. 2011-12, nr. 7/1*) werd dit ontwerp van decreet samen behandeld met het voorstel van decreet houdende de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen (*Parl. St. Vl. Parl. 2009, nr. 101/1*) en het voorstel van decreet houdende invoering van een geboortepremie (*Parl. St. Vl. Parl. 2009, nr. 102/1*). Het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming was de basis voor de artikelsgewijze bespreking. De amendementen op dit ontwerp van decreet werden verspreid als *Parl. St. Vl. Parl. 2011-12, nr. 1603/2*.

Over het ontwerp en de twee voorstellen werd op 12 en 13 juni 2012 een hoorzitting gehouden. Het verslag daarvan is terug te vinden in *Parl. St. Vl. Parl. 2011-12, nr. 1603/3*.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER JO VANDEURZEN, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

1. Inleiding

Dit ontwerp van decreet realiseert het voornemen van het Vlaamse regeerakkoord van een vernieuwd sociaal beleid binnen het kader van het Vlaamse welzijns- en gezinsbeleid. Het is erop gericht om de levenskwaliteit van mensen te behouden, te herstellen of te ondersteunen, en om hun weerbaarheid te verhogen. Klassiek wordt dit vooral gerealiseerd door zorg in natura te financieren, al dan niet met een gereguleerde eigen bijdrage.

Dit ontwerp van decreet voegt, naast de bestaande instrumenten, hier nieuwe instrumenten aan toe. Het schept een kader voor het toekennen van rechtstreekse tegemoetkomingen aan personen. Het ontwerp van decreet bouwt hiervoor verder op het bestaande model van de zorgverzekering. Het omvat afdwingbare rechten op tegemoetkomingen die onder meer de toegankelijkheid van de zorg moeten garanderen en gezinnen ondersteunen.

Het ontwerp van decreet gaat gefaseerd te werk. Dit ontwerp van decreet is een vertaling van de eerste fase. Het werkt een algemeen kader uit en legt de decretale basis vast voor de uitvoering van een premie voor jonge kinderen en een maximumfactuur in de thuiszorg naast de bestaande zorgverzekering.

2. Doelstellingen en uitgangspunten

De noden zijn bekend. Studies wijzen uit dat een combinatie van zorgkosten ten gevolge van zorgbehoefte leidt tot hoge facturen, vaak in verhouding tot een beperkt inkomen van de betrokkenen. Ook het belang van de opvolging van jonge kinderen in de eerste levensfase, om de ontwikkelingskansen te maximaliseren, wordt door internationale studies benadrukt.

Het ontwerp van decreet wil enerzijds zorgen voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van kwalitatieve dienstverlening op het vlak van welzijn, gezondheid en gezin. Anderzijds wil het ook gezinnen met jonge kinderen versterken en hen aanmoedigen om gebruik te maken van de bestaande preventieve zorg die in de eerste levensfase van kinderen zeer belangrijk is.

Het centraal uitgangspunt van dit ontwerp van decreet is dat mensen volwaardig moeten kunnen deelnemen aan onze samenleving ondanks specifieke noden en beperkingen en dat ouders ondersteund worden in de zorg voor jonge kinderen. Het ontwerp van decreet gaat

uit van het belang van preventie, de prioriteit voor de thuiszorg en de ondersteuning van de mantelzorg, en kwaliteit en betaalbaarheid van zorg voor iedereen.

3. Situering binnen de Vlaamse bevoegdheden

In de voorbereidende fase werd uiteraard heel wat aandacht besteed aan de institutionele context en de mogelijkheden om vanuit de gemeenschapsbevoegdheden een beleid te voeren dat nauw aanleunt bij het federale socialezekerheidsbeleid.

Wat de maximumfactuur in de thuiszorg betreft, bevestigt de Raad van State dat zich hierbij weinig vragen stellen op het vlak van de bevoegdheid. Dit maakt deel uit van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de prijsvorming binnen de erkende thuiszorgvoorzieningen.

De bevoegdheidskwestie rijst vooral bij de premie voor jonge kinderen. In de memorie van toelichting staat hierover uitvoerige argumentatie. De krijtlijnen van de bevoegdheidsverdeling zijn opgenomen in de Grondwet en de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980. Maar de rechtspraak en adviespraktijk van de Raad van State hebben een heel belangrijke rol gespeeld in de verduidelijking hiervan.

Die rechtspraak en adviezen zijn bovendien niet statisch maar evolueren, weliswaar binnen de krijtlijnen die de wetgever heeft getrokken, maar ook rekening houdend met evoluerende visies in de rechtsleer. Een van deze evoluties betreft de theorie van de parallelle bevoegdheden. Dit betekent dat zowel de gemeenschappen als de federale overheid elk vanuit hun specifieke bevoegdheden gelijkaardige maatregelen kunnen nemen. De theorie is in grote mate gebaseerd op de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof over de zorgverzekering. Zo bevestigde het Grondwettelijk Hof dat Vlaanderen bevoegd is om de Vlaamse zorgverzekering in te voeren, omdat dit valt onder de noemer van ‘bijstand aan personen’. Deze vorm van sociale bescherming werd dus naast de federale sociale zekerheid ingevoerd en vormt geen inbreuk op de bevoegdheidsverdeling. De rechtsleer met betrekking tot de parallelle bevoegdheden stelt dat voor een zelfde sociaal risico zowel maatregelen kunnen worden genomen door de federale overheid als door de gemeenschappen. Dat geldt met name voor de zorgafhankelijkheid waar de oudere federale regeling van de tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden als het ware werd aangevuld door de zorgverzekering. Daardoor is men, volgens deze rechtsleer, feitelijk in een situatie van parallelle bevoegdheden gekomen.

Het advies van de Raad van State over dit ontwerp van decreet is hierbij niet onbelangrijk. Zonder duidelijk uitsluitel te geven, haalt hij de theorie van de parallelle bevoegdheden uitdrukkelijk aan als een mogelijke basis voor de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om de premie voor jonge kinderen in te voeren.

Toch benadrukt de minister dat de premie voor jonge kinderen misschien als instrument wel gelijkenissen vertoont met een geboortepremie of kinderbijslag, maar toch vertrekt van een resoluut andere invalshoek. Zij is op de eerste plaats een aanmoediging voor een preventieve opvolging van jonge kinderen. In die zin hoort zij thuis binnen het Vlaamse gezinsbeleid en heeft zij ook raakvlakken met het preventieve gezondheidsbeleid. Zij past daarom binnen de Vlaamse bevoegdheden en is geen inbreuk op de voorlopig nog federale bevoegdheid voor de kinderbijslag.

4. Relatie tot de zesde staatshervorming

Deze invalshoek vanuit preventieve zorg heeft ook zijn belang in het kader van de nakende staatshervorming. De totstandkoming van dit ontwerp van decreet situeerde zich binnen een onzekere context van onduidelijkheid hierover. Ondertussen staat Vlaanderen aan de vooravond van de uitvoering van de zesde staatshervorming, waarbij zowel de kinderbijslag als de ouderenzorg worden overgeheveld.

Er zullen ongetwijfeld vragen rijzen over de verhouding van dit ontwerp van decreet tot de nieuwe Vlaamse bevoegdheden. Vele van deze vragen zullen voorlopig onbeantwoord moeten blijven. Het is immers te vroeg om uitspraken te doen over de wijze waarop de nieuwe bevoegdheden zullen worden ingepast in het Vlaamse welzijns-, gezondheids- en gezinsbeleid. Aangezien de premie voor jonge kinderen opgevat is als een instrument van het Vlaamse gezinsbeleid, zal ze weinig invloed ondervinden van de overheveling van de bevoegdheden inzake gezinsbeleid.

De Vlaamse Gemeenschap kan bovendien deze kindpremie, naar het model van de Vlaamse zorgverzekering, ook aanbieden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dit is een belangrijk onderscheid met de over te hevelen kinderbijslag.

Het spreekt voor zich dat ook de bestaande zorgverzekering en de tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden samen moeten bekeken worden in het licht van de zesde staats-hervorming. Maar ook hier is een belangrijk verschil dat de zorgverzekering een instrument van sociaal beleid is dat ook voor de toetredenen Brusselaars van toepassing is, waar de tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden in Brussel werden toegekend aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Bovendien is de zorgverzekering inkomens- en leeftijdsonafhankelijk. De uitdaging zal zijn om beide op elkaar af te stemmen in functie van een zo efficiënt mogelijk instrument van financiële ondersteuning van personen met zorgnoden. Dit ontwerp van decreet kan hierop niet vooruitlopen.

5. Titel 1. Gemeenschappelijke basisbepalingen

Titel 1 omvat naast het begrippenkader en enkele algemene principes ook het toepassingsgebied en de organisatiestructuur van de Vlaamse sociale bescherming. De Vlaamse sociale bescherming is opgevat als een volksverzekering met bijdrageplicht naar het model van de bestaande zorgverzekering.

5.1. Toepassingsgebied

Het ontwerp van decreet is van toepassing op elke persoon die in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont. In Vlaanderen is de toetreding verplicht. Nieuw is de levenslange aansluiting bij een zorgkas. Dit verloopt automatisch door aansluiting bij de zorgkas van de ouder bij wie het kind ingeschreven is als persoon ten laste in het kader van de ziekteverzekering. Vanaf 18 jaar kan men een zorgkas kiezen. De leeftijd waarop men een zorgkas moet kiezen, is verlaagd tot 18 jaar. De bijdrageplicht blijft behouden op 26 jaar. De levenslange aansluiting zal gefaseerd in werking treden. Er wordt eerst werk gemaakt van de automatische aansluiting van de jonge kinderen van 0 en 1 jaar en van de groep 17-jarigen. Daarnaast zullen ook de 18 tot 25-jarigen worden opgeroepen om een keuze te maken voor een zorgkas.

In Brussel heeft iedereen de keuze om al dan niet aan te sluiten bij de Vlaamse sociale bescherming. Die toetreding kan enkel voor het geheel van de Vlaamse sociale bescherming en gebeurt via een aansluiting bij een Vlaamse zorgkas. Uiteraard zullen ook inwoners van Brussel die nog niet zijn aangesloten, de kans krijgen om alsnog aan te sluiten. Die mogelijkheid om aan te sluiten, bestaat er dus voor wie in Brussel woont en 18 jaar wordt, wie in Brussel komt wonen, en ten slotte in een overgangsfase voor iedereen die in Brussel woont en nog niet aangesloten is bij een zorgkas.

De Vlaamse Regering zal bepalen binnen welke termijn dit moet gebeuren. Wie niet aansluit binnen die termijn zal nog altijd kunnen beslissen om aan te sluiten maar zal dan

eerst een periode van zes jaar moeten doorlopen alvorens recht te openen op de kindpremie.

De wachttijd van tien jaar in de zorgverzekering blijft ongewijzigd. Er werd in het toepassingsgebied ook rekening gehouden met het Europese Unierecht. Belangrijk daarbij is dat naargelang het soort prestatie, er ook andere regels moeten worden gerespecteerd. Zo openen inkomende grensarbeiders die in Vlaanderen of Brussel werken en uitgaande grensarbeiders die in Vlaanderen wonen rechten op de Vlaamse kindpremie, omdat deze premie in het kader van de Europese coördinatie van socialezekerheidsrechten als een gezinsbijslag wordt beschouwd.

Wat de maximumfactuur betreft, moet er rekening worden gehouden met de toepasselijke Europese coördinatieregeling voor prestaties bij ziekte. Dit houdt in dat ook uitgaande grensarbeiders er recht op hebben als zij aan de andere voorwaarden voldoen.

5.2. Bijdrageplicht

De bijdrage voor de zorgverzekering zal vanaf 2013 bijdrage voor de Vlaamse sociale bescherming heten. Die bijdrage blijft uitsluitend bestemd voor de financiering van de zorgverzekering maar de betaling ervan wordt een voorwaarde voor de toekenning van de verschillende tegemoetkomingen: naast de zorgverzekering dus ook de kindpremie en de maximumfactuur in de thuiszorg. De hoogte van de bijdrage verandert voorlopig niet. De sancties op het niet betalen van de bijdrage blijven ongewijzigd.

5.3. Uitvoeringsorganisatie

De uitvoering van de rechten in het kader van de Vlaamse sociale bescherming gebeurt door de zorgkassen. Zij moeten de rechten op de kindpremie, zorgverzekering en maximumfactuur onderzoeken en de tegemoetkomingen uitbetalen aan wie er recht op heeft. De zorgkassen innen ook de bijdrage voor de Vlaamse sociale bescherming. De zorgkassen zijn als het ware een uniek loket waar men met alle vragen terecht kan over de Vlaamse sociale bescherming.

Voor de uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming wordt het Zorgfonds ook omgevormd tot een IVA met rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming. Dit houdt in dat het Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming blijft functioneren onder het Agentschap Zorg en Gezondheid. Deze keuze voor de loutere omvorming van het bestaande agentschap is voornamelijk ingegeven door overwegingen van kostenefficiëntie. Door het louter uitbreiden van een bestaande structuur kunnen de werkingskosten worden beperkt en de middelen voor de Vlaamse sociale bescherming zo veel mogelijk bestemd worden voor de doelgroep. Deze keuze past ook binnen de logica van het Beter Bestuurlijk Beleid, waarin het primaat van de politiek als uitgangspunt geldt. Met deze keuzes wil de minister niet vooruitlopen op de discussies die ongetwijfeld nog zullen gevoerd worden in het kader van de uitvoering van de zesde staatshervorming.

5.4. Gegevensuitwisseling en automatische toekenning van rechten

Er wordt in het ontwerp van decreet ook een basis opgenomen om toe te laten automatische gegevensstromen te genereren. Op basis hiervan kunnen de nodige machtigingen worden aangevraagd aan de Privacycommissie om gegevens uit verschillende authentieke bronnen te gebruiken voor het toekennen van rechten. Op die manier moet de uitvoering van de verschillende onderdelen zo automatisch mogelijk verlopen en kan vermeden worden dat mensen hun rechten niet opnemen omdat ze nalieten een aanvraag te doen.

Dat vergt in de aanvangsfase een aanzienlijke investering in performante ICT-systemen, die het bijvoorbeeld in de nabije toekomst mogelijk zullen maken om gebruik te maken van inkomensgegevens van de FOD Financiën. Deze gegevensuitwisseling zal ook verder

het voorwerp uitmaken van de uitvoeringsbesluiten. Deze systemen van gegevensuitwisseling maken deel uit van het bredere geheel van gegevensuitwisseling binnen het domein van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, die het voorwerp zullen vormen van een apart ontwerp van decreet.

6. Titel 2. Rechtenverkenner

Het decreet van 23 december 2010 betreffende de rechtenverkenner wordt geïntegreerd in dit ontwerp van decreet. De doelstelling van toegankelijke informatie op maat voor de burger over zijn rechten op tegemoetkomingen en diensten, past immers binnen de doelstellingen van dit ontwerp van decreet.

7. Titel 3. De zorgverzekeringstegemoetkoming

Een van de onderdelen van de Vlaamse sociale bescherming is de bestaande tegemoetkoming op het vlak van de niet-medische hulp- en dienstverlening voor gebruikers die getroffen zijn door een langdurig ernstig verminderd zelfzorgvermogen, of kortweg zorgverzekeringstegemoetkoming genoemd.

Het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering wordt zo veel mogelijk onaangeroerd gelaten. Er wordt wel over gewaakt om beide decreten op elkaar af te stemmen. Op die manier worden de verworvenheden daarvan behouden, zonder de inbedding in dit ontwerp van decreet uit het oog te verliezen. Op termijn is het de bedoeling dat dit decreet volledig wordt geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

8. Titel 4. De premie voor jonge kinderen

De premie zal een jaarlijks forfaitair bedrag zijn dat wordt uitbetaald naar aanleiding van de geboorte van het kind en naar aanleiding van de eerste en de tweede verjaardag. Voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis zal een hoger bedrag worden toegekend. De exacte bedragen zullen worden vastgelegd in de uitvoeringsbesluiten en binnen de beschikbare budgettaire ruimte. De invoering zal gefaseerd verlopen.

De eerste levensjaren zijn cruciaal voor de latere ontwikkeling van kinderen. De kindertijd bepaalt het potentiële welzijn in het verdere leven. Vroegtijdige ondersteuning heeft daarom ook een maatschappelijke meerwaarde. De kindpremie beoogt alle kinderen in het algemeen en kwetsbare kinderen in het bijzonder alle ontwikkelingskansen te geven door medische preventieve opvolging en kind- en gezinsondersteuning te stimuleren. Daarom wordt de premie gekoppeld aan het hebben van minstens één contact met het preventieve aanbod van Kind en Gezin of een hiermee gelijkgesteld aanbod. Het uitvoeringsbesluit zal deze voorwaarde nader omschrijven. De bedoeling is dat elk consult met Kind en Gezin in aanmerking komt, evenals een preventief contact bij een huisarts of pediatr, geregistreerd in het kader van Vaccinnet.

De premie is opgevat als een recht van het kind, los van het professioneel statuut van de ouders. Zij wordt wel uitgekeerd aan de ouder, bij wie het kind persoon ten laste is in de ziekteverzekering. Dit laat toe om mee te surfen op een bestaand systeem dat gebaseerd is op een vrije keuze en geen eigen regeling te moeten uitwerken. Aangezien hierover gegevens beschikbaar zijn, laat dit ook toe om op korte termijn de premie op een zo automatisch mogelijke manier uit te voeren. Zowel het kind als de ouder moeten aangesloten zijn bij een zorgkas. De ouder moet ook zijn bijdragen hebben betaald voor de Vlaamse sociale bescherming.

9. Titel 5. De maximumfactuur in de thuiszorg

Het ontwerp van decreet omvat ook de decretale basis voor de maximumfactuur in de thuiszorg. Ook dit recht is gekoppeld aan het betalen van de bijdragen voor de Vlaamse sociale bescherming. De maximumfactuur houdt in dat de persoonlijke bijdragen die bin-

nen een gezin voor de in het decreet vermelde thuiszorgdiensten worden betaald gedurende een jaar, beperkt zijn tot een bepaald grensbedrag dat varieert volgens de gezinssamenstelling en het inkomen van het gezin. De maximumfactuur biedt op die manier een garantie van betaalbaarheid van de thuiszorgdiensten waarop zij van toepassing is. Het betreft de eigen bijdragen voor gezinszorg, schoonmaakhulp, karweihulp, professionele en vrijwillige oppas en dit alles verleend door erkende diensten in het kader van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

In de mate dat de som van de persoonlijke bijdragen van het gezin hoger is dan het grensbedrag, worden de te veel betaalde bijdragen teruggestort door de zorgkassen. Een uitvoeringsbesluit zal de verdere concrete modaliteiten bepalen en de grensbedragen vastleggen, waarbij de inkomens- en gezinsbegrippen zullen worden afgestemd op de begrippen die van toepassing zullen zijn in het kader van de nieuwe bijdrageregeling die in de thuiszorg zal worden ingevoerd vanaf 1 januari 2013.

10. Titel 6. Wijzigingsbepalingen

Dit deel van het ontwerp van decreet stemt onder andere het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering en het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 af op de bepalingen van de Vlaamse sociale bescherming. Daarnaast wordt ook het Gerechtelijk Wetboek gewijzigd om de arbeidsrechtbank bevoegd te maken voor de betwistingen met betrekking tot de tegemoetkomingen in dit ontwerp van decreet.

11. Titel 7. Slotbepalingen

Dit deel regelt ten slotte de overgangsbepalingen. De inwerkingtreding van het decreet zal worden vastgelegd bij besluit van de Vlaamse Regering. Er is ook een evaluatie gepland binnen een termijn van drie jaar na de inwerkingtreding.

II. TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL VAN DECREET HOUDENDE DE INVOERING VAN EEN BIJZONDERE TEGEMOETKOMING AAN GEZINNEN MET KINDEREN

Mevrouw *Marijke Dillen* verwijst naar de schriftelijke memorie van toelichting.

III. TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL VAN DECREET HOUDENDE INVOERING VAN EEN GEBOORTEPREMIE

Mevrouw *Marijke Dillen* verwijst naar de schriftelijke memorie van toelichting.

IV. ALGEMENE BESPREKING

1. Uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat met zeer hoge verwachtingen werd uitgekeken naar dit ontwerp van decreet. Het zou het begin van een eigen Vlaamse sociale zekerheid worden, alhoewel dat door niet alle partijen met zoveel woorden wordt gezegd. Verschillende partijen hadden hierover mooie beloftes opgenomen in hun verkiezingsprogramma's. De N-VA legde in de verkiezingscampagne sterk de nadruk op een eigen sociale zekerheid, waarbij een Vlaamse kindpremie een belangrijk aandachtspunt was, samen met de Vlaamse hospitalisatieverzekering. De N-VA beloofde te starten met een kindpremie van vijfhonderd euro per jaar voor alle kinderen tot en met drie jaar. Voor de sp.a was de maximumfactuur in de zorg en de ouderenzorg een belangrijk speerpunt. Volgens toenmalig partijvoorzitter Caroline Gennez mocht de rusthuisfactuur niet hoger zijn dan het pensioen. Ook het Vlaamse regeerakkoord kondigde dit ontwerp van decreet aan als een van de paradepaardjes. Dit basisdecreet zou zowel N-VA als sp.a-eisen omvatten en zou bovendien leiden tot een versterking van de zorgsector, wat CD&V na aan het hart ligt.

Het moet mevrouw Marijke Dillen van het hart dat het uiteindelijke resultaat haar bijzonder ontgoochelt. Van de mooi geformuleerde beloftes zal er weinig of niets in huis komen.

Dit ontwerp van decreet is gericht op het verhogen van de zelfredzaamheid en de kansen van de gebruikers om volwaardig deel te nemen aan de samenleving, en steunt gezinnen met kinderen met het oog op maximale ontplooiingskansen voor de kinderen. De doelstellingen zijn zeer uiteenlopend. Zo wordt gesteld dat de Vlaamse Regering een vernieuwd beleid voor sociale bescherming wil voeren. De Vlaamse Regering wil investeren in gezinnen en een gezinsvriendelijk beleid voeren. Het ontwerp van decreet past in het Pact 2020 dat stelt dat Vlaanderen in 2020 voorziet in een toegankelijk en betaalbaar kwaliteitsvol aanbod aan hulp- en zorgverlening.

In de memorie van toelichting worden de vijf onderdelen opgesomd die de komende jaren worden uitgewerkt: consolidatie van de bestaande zorgverzekering, een systeem van maximumfactuur in de thuiszorg, een nieuwe regeling voor de financiële ondersteuning van kinderen, een Vlaamse hospitalisatieverzekering en een nieuw systeem van beperking van de kosten in de residentiële ouderenzorg. In het ontwerp van decreet zelf is van de laatste twee absoluut geen sprake meer.

In de memorie van toelichting staat dat bij hospitalisatie bepaalde groepen voor wie de bestaande aanvullende verzekeringen ontoegankelijk zijn, geconfronteerd worden met hoge kosten. Dat wordt evenwel niet aangepakt met dit ontwerp van decreet.

De memorie van toelichting kondigt aan dat men gefaseerd te werk zal gaan: “In de tweede helft van de regeerperiode focussen we ons op de implementatie van de Vlaamse hospitalisatieverzekering en de begrenzing van de kosten in de residentiële ouderenzorg. Deze stapsgewijze uitbouw zal uiteraard mee worden bepaald door de budgettaire contouren, zoals de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement die jaar na jaar zullen vastleggen in de begroting.”. En voorts: “Het verschil in timing betekent niet dat de Vlaamse overheid de problematiek van de financiële toegankelijkheid van de residentiële ouderenzorg minder belangrijk zou vinden.”.

Mevrouw Marijke Dillen is het daarmee eens, maar ze roept minister Vandeurzen op alle beloftes na te komen. Deze regeerperiode duurt nog maar twee jaar. Daarnaast moet de minister beseffen dat de budgettaire contouren allesbehalve rooskleurig zijn. De spreekster is ervan overtuigd dat de laatste twee belangrijke pijlers er niet zullen komen.

Het ontwerp van decreet belooft een systeem van maximumfactuur in de thuiszorg en een nieuwe regeling voor de financiële ondersteuning van kinderen of de kindpremie. De spreekster twijfelt om diverse redenen sterk of van dat voornemen iets behoorlijks in huis zal komen.

Er is in de eerste plaats geen duidelijk budget. De realisatie van de kindpremie en van de maximumfactuur in de thuiszorg staat of valt met het beschikken over de nodige budgetten. Daarover is er allesbehalve duidelijkheid. Nergens wordt aangegeven binnen welke budgettaire contouren de doelstellingen zullen worden gerealiseerd.

Het is niet duidelijk hoe hoog de kindpremie zal zijn. De invoering ervan was gepland voor 2012. Om financiële redenen is dit uitgesteld, voorlopig tot 2013. Maar zullen er dan voldoende middelen zijn? Zullen de contouren van de begroting van 2013 toelaten dat volgend jaar een kindpremie wordt ingevoerd?

Terecht is er kritiek dat de implementatiekosten, de budgetten voor de uitvoering en het groeipad van deze budgetten nog niet gekend zijn. Enkel met een voldoende stabiele finan-

cieringsbasis voor de uitbouw van de Vlaamse sociale bescherming kan dat met succes worden verwezenlijkt. De spreekster stelt het ontbreken daarvan vast.

Ook is het belangrijk om een beeld te krijgen van de verhouding tussen de tegemoetkomingen en de premies die de mensen zullen ontvangen enerzijds en de kosten om deze te bepalen en uit te betalen anderzijds.

Mevrouw Marijke Dillen stelt ten tweede vast dat er onvoldoende flankerend beleid is. De memorie van toelichting meldt dat het basisdecreet pas zijn vruchten kan afwerpen wanneer het gepaard gaat met een flankerend beleid dat een voldoende aanbod aan zorg en diensten realiseert zodat de gerechtigde daadwerkelijk de juiste zorg op maat kan ontvangen, maar de Vlaamse Regering weet perfect dat er allesbehalve een voldoende aanbod is aan zorg en diensten. Er is een absolute nood aan een duidelijk en realistisch groeipad dat de nodige waarborgen biedt voor een voldoende en kwaliteitsvol zorg- en hulpaanbod.

Mevrouw Marijke Dillen merkt vervolgens op dat ook dit ontwerp van decreet een te ruime delegatie aan de Vlaamse Regering inhoudt. Dit ontwerp van decreet is opnieuw een zeer verregaand kaderdecreet waarbij belangrijke aspecten dienen te worden geregeld in uitvoeringsbesluiten. Het Vlaams Parlement heeft geen zicht op de wijze waarop dit concreet zal worden ingevuld. De spreekster zegt dat haar fractie dat betreurt. De Vlaamse Regering vraagt verregaande machtigingen om een aantal wezenlijke elementen te bepalen inzake de draagwijdte van bijvoorbeeld de te waarborgen sociale rechten, de voorwaarden voor hun toekenning, het personele toepassingsgebied van de ontworpen regeling. Ook de Raad van State heeft hierop kritiek. Tijdens de hoorzitting is gebleken dat alle betrokken partners betrokken willen worden bij de redactie van de uitvoeringsbesluiten. De spreekster vraagt of de minister bereid is hierop in te gaan.

Mevrouw Marijke Dillen wijst vervolgens op de zesde staatshervorming. Het Vlinderakkoord bevat de overheveling van de kinderbijslagen en de geboortepremies naar de gemeenschappen. Tijdens de hoorzitting werd meermaals de vraag opgeworpen of niet beter op deze overheveling gewacht kan worden.

De spreekster confronteert dit ontwerp van decreet met de realiteit van de wachtlijsten. Het ontwerp van decreet formuleert nieuwe beloften. Ze vraagt de minister of hij niet vergeten is dat verschillende reeds lang gedane beloften nog steeds niet zijn uitgevoerd. Overall in het Vlaamse welzijnslandschap zijn er wachtlijsten. Ze blijven groeien maar er is geen geld om ze aan te pakken. Dit ontwerp van decreet roept nieuwe sociale rechten in het leven. Mevrouw Marijke Dillen vraagt of het de Vlaamse Regering wel menens is om een echte Vlaamse sociale bescherming te verwezenlijken. Het moet haar van het hart dat dit wat ruikt naar propaganda.

Mevrouw Marijke Dillen gaat vervolgens in op de timing, die absoluut onrealistisch is. Het ontwerp van decreet zou in werking treden op 1 januari 2013. Uit de hoorzittingen is gebleken dat dit in praktijk niet haalbaar is. De uitvoeringsbesluiten zijn bijvoorbeeld essentieel voor de softwareontwikkelingen van de zorgkassen. Ook het digitaal platform Vlaamse Zorgverzekering is nog in volle ontwikkeling.

Het is essentieel dat zo veel mogelijk essentiële rechten automatisch worden toegekend. Tijdens de hoorzittingen kwam duidelijk aan bod dat dit belangrijk is voor het vermijden van het niet-opnemen van de rechten. Ze verwijst terzake naar de uiteenzetting van de Gezinsbond tijdens de hoorzitting. Een automatische toekenning vermijdt administratieve rompslomp. Het zijn vaak net die gezinnen die het echt nodig hebben, die de weg niet kennen en de formulieren die ze moeten invullen, niet begrijpen. Mevrouw Marijke Dillen dringt er bij de minister op aan snel werk te maken van de automatische toekenning van rechten.

In de adviezen en ook tijdens de hoorzittingen werd gewezen op het risico op discriminatie. De Raad van State vestigt de aandacht op de specifieke bepalingen die de inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad onderwerpen aan een verschillende behandeling, vergeleken met inwoners van het Nederlandse taalgebied. De Raad van State stelt zelfs duidelijk dat de toepassing van een aantal regelingen op dit vlak problematisch is. Voor de Raad van State is het niet duidelijk met welke argumenten de Vlaamse Regering de voorgestelde ongelijke behandeling verantwoordt. Mevrouw Marijke Dillen vraagt de minister daarop te reageren.

Het ontwerp van decreet bouwt verder op de Vlaamse zorgverzekering, die opgevat is als een volksverzekering van ingezetenschap en gefinancierd wordt met een bijdrage en een overheidsdotatie. Het IVA Vlaams Zorgfonds wordt IVA Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming. De bestaande zorgkassen worden de uitvoeringsinstanties, gezien hun expertise. Een volledige herschrijving van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering is niet haalbaar omdat dit ook een herwerking van de uitvoeringsbesluiten die hierop gebaseerd zijn vergt. Mevrouw Marijke Dillen vraagt een verklaring. Het zou getuigen van degelijk decreetgevend werk om het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering onmiddellijk en volledig te integreren.

Het Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming wordt een IVA. In de adviezen en ook tijdens de hoorzitting werd herhaaldelijk de voorkeur uitgesproken voor een EVA om redenen van continuïteit, deskundigheid en efficiëntie. De spreekster vraagt de minister waarom hij de voorkeur geeft aan een IVA, en vraagt of de volledige meerderheid daarachter staat. Ze verwijst naar de vragen van mevrouw De Vits tijdens de hoorzitting, die erop wijzen dat sp.a er een afwijkende mening op nahoudt.

Het Vlaams Belang is voorstander van een ondersteuning voor gezinnen en een degelijk gezinsbeleid. Het Vlaams Belang is eveneens voorstander van een kindpremie, mits het om een echte kindpremie gaat. Dit ontwerp van decreet voert een premie voor jonge kinderen in die wordt toegekend naar aanleiding van de geboorte, het eerste en het tweede levensjaar. De premie is forfaitair en niet inkomensgerelateerd. De premie is gericht op alle gezinnen met jonge kinderen ongeacht het (beroeps)statuut van de ouders. Voorts staat in de memorie van toelichting dat de Vlaamse overheid in deze fase resoluut kiest om te investeren in de jongste kinderen van nul tot twee jaar. Voor de kansen tot ontplooiing van kinderen legt het gezin de belangrijkste basis. Daarom is steun aan gezinnen met kinderen van cruciaal belang voor een preventief beleid dat maximale kansen aan kinderen wil bieden.

Mevrouw Marijke Dillen stoort zich aan deze formulering. Ze vraagt minister Vandeurzen of hij echt vindt dat dit ontwerp van decreet getuigt van het resoluut investeren in jonge kinderen. Pas als de kindpremie de door de N-VA beloofde vijfhonderd euro bedraagt, mag er sprake zijn van resoluut investeren. Ze wil van de minister vernemen hoe hoog de kindpremie zal zijn. De modaliteiten en het totale bedrag dat de Vlaamse Regering hiervoor vrijmaakt, blijven onbekend. Er wordt alleen bepaald dat de Vlaamse Regering het bedrag zal bepalen, en dat het kan gedifferentieerd worden op basis van de zorgnoden van het kind.

Aanvankelijk werd er gesproken over een bedrag van 150 euro per jaar. Met dergelijke lage bedragen zal de preventieve gezondheidszorg geen grote stimulansen krijgen, zeker niet als dit gericht is op meer of grotere ontplooiingskansen voor kwetsbare kinderen. Als de premie de strijd tegen armoede moet dienen, is ze zeker een slag in het water. Mevrouw Marijke Dillen noemt de kindpremie oogverblindend. De Vlaamse Regering moet eerlijk durven toegeven dat er onvoldoende budget is voor een behoorlijke kindpremie.

Mevrouw Marijke Dillen wil verder vernemen wanneer de kindpremie in werking zal treden. Tijdens de hoorzitting stelde de Gezinsbond een aantal terechte vragen. Aangezien de premie aanvankelijk in 2012 zou worden ingevoerd, vraagt de Gezinsbond wat er zal gebeuren met alle kinderen geboren in 2012.

Een van de uitgangspunten van dit ontwerp van decreet is dat preventie belangrijker is dan remediëren. De premie sluit aan bij de Vlaamse preventieve zorg voor kinderen. Mevrouw Marijke Dillen is tevreden dat de premie niet langer uitsluitend zal worden uitbetaald aan ouders die een beroep doen op Kind en Gezin. De vrije keuze van de ouders staat centraal. De spreekster gaat ervan uit dat ouders die hun kinderen door een pediatr laten vaccineren ook in aanmerking komen voor de kindpremie.

Belangrijk hierbij is dat er voldoende aandacht en ondersteuning gaan naar mensen in armoede, die vaak de weg naar preventie niet vinden. Terecht stelt de SAR WGG dat met één verplichte consultatie per jaar men niet aan een vertrouwensrelatie kan werken om de multiproblemen van kansarmoede aan te pakken. Er zijn sociale investeringen nodig, vooral in laagdrempelige ontmoetingsplaatsen. Er moet een voldoende ruim en toegankelijk aanbod van preventieve kind- en gezinsondersteuning zijn, zoals de SERV terecht opmerkt.

Er kan een hoger forfait worden toegekend aan kinderen met extra zorgnoden. Omdat dit punt zal worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit, vraagt mevrouw Marijke Dillen nadere informatie.

De maximumfactuur in de thuiszorg, is volgens mevrouw Marijke Dillen een positieve doelstelling. Wie een beroep moet doen op gezinszorg, poets hulp en overige zorg wordt met hoge kosten geconfronteerd. Ondanks de zorgverzekering blijft er een belangrijke groep mensen voor wie de niet-medische zorgkosten niet gedekt worden door de zorgverzekering.

De memorie van toelichting geeft aan dat de maximumfactuur en de zorgverzekering complementair zijn. Dit ontwerp van decreet bepaalt dat alleen mensen die thuis wonen en al een zorgpremie krijgen in het kader van de zorgverzekering ook recht hebben op een maximumfactuur. Andere zorgbehoevende personen die thuis wonen of personen die in een residentiële voorziening verblijven, worden door deze maatregel niet ondersteund door de Vlaamse sociale bescherming.

Mevrouw Marijke Dillen betreurt dat thuiswonende zorgbehoevenden met veel niet-medische kosten die niet in aanmerking komen voor de zorgverzekering evenmin kunnen genieten van de maximumfactuur.

Volgens de memorie van toelichting is een begrenzing van alle kosten op basis van de werkelijke kosten voorlopig niet haalbaar. De spreekster wil vernemen wat wel haalbaar is.

Wie een beroep kan doen op de maximumfactuur, zal de uitgaven eerst moeten voorschieten en pas later terugkrijgen. Ze kan er niet mee akkoord gaan dat wordt gewerkt met een systeem van terugbetaling. Het is beter ervoor te zorgen dat mensen met beperkte budgettaire middelen de niet-medische kosten niet moeten voorschieten vanaf het moment dat hun maximumfactuur wordt bereikt, maar dat deze automatisch in werking treedt. Ook tijdens de hoorzittingen is er kritiek geweest op deze regeling. Familiehulp merkte op dat ouderen met een laag pensioen exact weten wat ze moeten uitgeven, maar dat het moeilijk uit te leggen is dat de prefinanciering van de zorg niet erg is omdat ze dat geld zullen terugkrijgen, maar dat het lang zal duren vooraleer ze dat geld terugzien. De spreekster benadrukt dat een snelle terugbetaling cruciaal is voor het slagen van de maximumfactuur.

De mantelzorg wordt niet meegeteld in de berekening van de maximumfactuur. De spreekster vindt de kritiek daarop terecht. De SAR WGG vraagt zich af of op deze wijze mantelzorg niet ontmoedigd wordt. Nochtans speelt mantelzorg een zeer belangrijke rol in de ondersteuning van zwaar zorgbehoevende mensen. Mevrouw Marijke Dillen dringt erop aan dat Vlaamse Regering werk maakt van een objectiveerbare ondersteuning van de mantelzorg.

Mevrouw Marijke Dillen vraagt of minister Vandeurzen geen toename van de vraag naar thuishulp vreest als gevolg van de maximumfactuur. Nogal wat mensen stellen thuishulp uit vanwege de kosten. Wie het nodig heeft maar uitstelt, zal voortaan sneller geneigd zijn thuishulp aan te vragen. Ze vraagt de minister voor voldoende aanbod te zorgen door het groeipad versneld en verhoogd uit te voeren.

Voor niet-medische kosten zijn er verschillende systemen waaraan telkens een andere prijs verbonden is. Ze dringt erop aan de verschillende systemen beter op elkaar af te stemmen.

Vervolgens benadrukt mevrouw Marijke Dillen dat een maximumfactuur voor de residentiële ouderenvoorziening voor haar fractie een prioriteit is. Het wordt naar een tweede fase verschoven. De spreekster vraagt duidelijkheid over de timing, en wijst de minister erop dat de regeerperiode al meer dan halfweg is.

De spreekster besluit dat de uitgangspunten mooi ogen en op haar steun kunnen rekenen. De maatregelen passen in de uitwerking van een eigen Vlaamse sociale zekerheid, alhoewel het grondwettelijk niet zo mag worden genoemd. Vlaams Belang is reeds lang voorstander van een eigen Vlaams sociaal zekerheidsstelsel. Voor het Vlaams Belang moet Vlaanderen volledig bevoegd worden over de sociale zekerheid. Dit ontwerp van decreet is echter pure volksverlakkerij. Het is geen basis voor een echte sociale bescherming. Dit ontwerp van decreet zal er nooit in slagen de ambities verwoord in artikel 3 te halen.

2. Uiteenzetting door mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw *Vera Van der Borgh* heeft fundamentele kritiek op dit ontwerp van decreet, dat zowel voor Vlaanderen als voor de Vlaamse welzijnssector belangrijk is. De kritiek slaat op het ontwerp van decreet als geheel, op specifieke bepalingen en op bepalingen die ontbreken. Daarnaast verwijst de spreekster naar opmerkingen gelezen in de adviezen of gehoord tijdens de hoorzitting.

Gezien de talrijke wachtlijsten en tekorten in de welzijnssector en de maatschappelijke drama's die eruit voortvloeien, focust dit ontwerp van decreet op de verkeerde prioriteiten. Ouderen, personen met een handicap, personen met psychische problemen, ouders met kinderen enzovoort krijgen al te vaak geen hulp, on gepaste hulp of te laat hulp. Met de beschikbare middelen wordt de schaarste verdeeld, terwijl de schaarste wegwerken de absolute prioriteit moet zijn voor de Vlaamse Regering. Dit ontwerp van decreet verbetert de betaalbaarheid voor wie al hulp krijgt, maar heel wat mensen blijven in de kou staan. Ook de SAR WGG merkt terecht op dat financiële toegankelijkheid enkel zinvol is als zorg beschikbaar is.

De meest fundamentele vraag, namelijk wat de Vlaamse sociale bescherming zal kosten, blijft onbeantwoord. Er zijn geen financiële prognoses en niemand weet hoe de te betalen bijdrage zal evolueren. Het is evenmin klaar wanneer de ontbrekende onderdelen zullen worden aangevuld: de beperking van de kosten in de residentiële sector en de hospitalisatieverzekering. Wat wel als een paal boven water staat, is dat dit ontwerp van decreet heel veel zal kosten. De prijs van de maximumfactuur zal onvermijdelijk exploderen want gaandeweg zullen kosten, opvangvormen of doelgroepen worden toegevoegd. De doelgroep zal alleen maar groter worden als de zorg voor personen met een handicap of met psychische problemen wordt vermaatschappelijkt. Iedereen die gebruikmaakt van

hulpverlening waarop de maximumfactuur van toepassing is, zal ervan kunnen genieten. Aanvankelijk zou de maximumfactuur enkel gelden voor wie een uitkering krijgt van de zorgverzekering.

In dit verband vraagt mevrouw Vera Van der Borghet welk budget is vrijgemaakt voor de uitbreiding van de thuiszorg. Wie een beroep wil doen op gezinshulp, stelt beperkte eisen vanwege de kosten. De maximumfactuur zal ertoe leiden dat mensen zich niet langer geremd voelen. De thuiszorgdiensten moeten uitbreiden om de vergrijzing het hoofd te bieden, maar ook om de gestegen vraag als gevolg van de maximumfactuur te beantwoorden. De vraag rijst of Vlaanderen daartoe over voldoende budget en mankracht beschikt. Het commissielid vraagt welke groeinorm de gesubsidieerde diensten voor gezinszorg de komende jaren zullen moeten volgen.

Het antwoord op de vraag wie de Vlaamse sociale bescherming zal betalen, is volgens mevrouw Vera Van der Borghet wel bekend: de werkende Vlaming. De jaarlijkse bijdrage aan de zorgverzekering zal op termijn moeten stijgen. De kindpremie wordt indirect gefinancierd met belastingsgeld, dat eveneens wordt betaald door de werkende Vlamingen.

De federale maximumfactuur wordt gefinancierd door de hogere inkomensgroepen, die er amper van kunnen genieten. Voka merkt terecht op dat het ene solidariteitsmechanisme op het andere wordt gebouwd. De bijdrage voor thuiszorg is al aangepast aan het inkomen. Daarbovenop zal de maximumfactuur inkomensgebonden zijn. Zij die het systeem financieren, zullen de voordelen ervan nooit ervaren. Volgens mevrouw Vera Van der Borghet is dat de verklaring voor het succes van hospitalisatieverzekering en dienstencheques. Dit ontwerp van decreet legt de basis van het toekomstige succes van de commerciële aanvullende zorg- of afhankelijkheidsverzekering. De spreekster verwijst naar de uiteenzetting van de vertegenwoordiger van Familiehulp tijdens de hoorzitting.

De spreekster stelt vervolgens de vraag of dit ontwerp van decreet voor de meest doeltreffende maatregelen kiest. Is het zinvol om naast de federale gezinsbijslag een kindpremie in te voeren, eveneens gedifferentieerd op basis van de kindnoden? Is het niet aangewezen eerst de gezinsbijslag te hervormen, gezien evoluties in de kinderopvang en in het onderwijs? Daarna kan worden onderzocht of een bijkomende kindpremie aangewezen is. Zowel de SAR WGG als de SERV vragen of dit ontwerp van decreet kiest voor het beste alternatief.

De eerste levensjaren zijn cruciaal voor de ontwikkeling van elk kind. Preventieve kinderopvang zou ervoor moeten zorgen dat Kind en Gezin problemen detecteert. In de memorie van toelichting is sprake van drie contactmomenten: een consult vlak na de geboorte, na twaalf maanden en na twee jaar. De spreekster is er niet van overtuigd dat drie contacten de situatie van een kind grondig zullen beïnvloeden. Tijdens de hoorzitting is bevestigd dat preventie niet meer is dan een excuus voor een uitkering op Vlaams niveau. De spreekster vraagt waarom ouders een financiële incentive moeten krijgen om hun kinderen een noodzakelijke, maar gratis consultatie te laten ondergaan. Verantwoordelijkheid wordt afgekocht met geld. Het beeld dat ouders hebben van het aanbod van Kind en Gezin wordt niet bepaald door financiële motieven. Deze gratis dienstverlening wordt door alle gezinnen als basis beschouwd. Er zijn geen financiële belemmeringen om op het aanbod van Kind en Gezin in te gaan.

Familiehulp is van oordeel dat de kindpremie niet effectief zal zijn om kinderen in moeilijke omstandigheden te bereiken. Elke formele drempel is immers een stap die gezinnen in moeilijkheden moeilijk zetten. Daarnaast keren ook de mutualiteiten een geboortepremie uit. Wat gezinnen nodig hebben, is bijvoorbeeld opvang voor een ziek kind of andere maatregelen die de combinatie van arbeid en gezin gemakkelijker maken. Familiehulp wijst ook op de behoeften van eenoudergezinnen.

Ook over de doelmatigheid van de maximumfactuur rijzen vragen. Volgens professor Pacolet zal het aantal mensen dat de maximumfactuur in de zorg geniet, beperkt zijn als het plafond berekend wordt na aftrek van de tegemoetkoming van de zorgverzekering. Het voorstel is om geen rekening te houden met de zorgverzekering bij het berekenen van de plafonds. De spreekster stelt daarom voor eenvoudigweg een lager tarief toe te kennen aan iedereen die langdurig ziek of afhankelijk is, en gebruikmaakt van thuiszorg.

Dit ontwerp van decreet is behoudsgezind omdat alleen rekening wordt gehouden met uitgaven voor traditionele diensten. Diensten verstrekt door private organisaties komen niet in aanmerking. De zorgmarkt wordt zo verder afgeschermd. Volgens Voka blijft 60 procent van de aanbieders buiten beschouwing. De vrije keuze van diensten en van besteding van de uitkering komt op de helling te staan. Deze opmerking is des te relevanter gezien het tekort aan mankracht om de stijgende zorgnoden te lenigen. Alle actoren verdienen steun.

De zesde staatshervorming hevelt gezinsbijslagen en een aantal onderdelen van de ziekteverzekering over naar Vlaanderen. De Vlaamse overheid zal de gezinsbijslagen kunnen hermoduleren op basis van Vlaamse behoeften. In combinatie met een vereenvoudiging van de structuren kan dat leiden tot een grotere gezinsbijslag voor bepaalde doelgroepen. Omdat dit ontwerp van decreet noodzakelijkerwijs zal worden bijgestuurd na de staats-hervorming, is het de spreekster onduidelijk waarom er niet mee gewacht kan worden. Het zal de sector veel verwarring besparen.

Mevrouw Vera Van der Borghet vraagt zich af waarom een nieuw intern verzelfstandigd agentschap moet worden opgericht. Het Vlaamse regeerakkoord bepaalt dat het personeelsbestand van de Vlaamse overheid niet mag uitbreiden. Bovendien zal het nieuwe agentschap door een bestaand worden beheerd. Daarnaast zal, na goedkeuring van een ander ontwerp van decreet, nog een tweede nieuw verzelfstandigd agentschap opgericht worden bevoegd voor het beheer van de gegevensdeling binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Ook de zorgkassen zullen met extra uitgaven geconfronteerd worden. Volgens een mutualiteit zullen de zorgkassen hun informatica aan het nieuwe decreet moeten aanpassen, hun sociale diensten moeten uitbreiden en een datawarehouse moeten installeren. Tijdens de hoorzitting waarschuwden de mutualiteiten voor de krappe timing waardoor de uitvoering moeilijk haalbaar dreigt te worden. Voka vraagt zich anderzijds terecht af of de mutualiteiten als intermediair moeten optreden. De mutualiteiten ontvangen samen 330 miljoen euro om hun taken uit te voeren, wat meer is dan de som van alle uitkeringen van de zorgverzekering. Voka suggereert terecht een openbare aanbesteding, wat de Vlaamse Regering in staat zou stellen te opteren voor de meest kostenefficiënte uitbetaling van uitkeringen.

Mevrouw Vera Van der Borghet noemt dit ontwerp van decreet een voorbeeld van politieke zelfbevediging. Voor N-VA is dit ontwerp van decreet het begin van de Vlaamse sociale zekerheid. Voor sp.a wordt ook in de thuiszorg een maximumfactuur geïntroduceerd. Voor CD&V is het ontwerp van decreet een cadeau voor de zuilgebonden organisaties.

3. Uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw *Mieke Vogels* heeft in haar lange parlementaire loopbaan nooit meegemaakt dat een dergelijk fundamenteel ontwerp van decreet vlak voor het zomerreces nog door het parlement wordt gejaagd. Vroeger was het de gewoonte om voor belangrijke decreten een zo breed mogelijke meerderheid te verzamelen. De oppositie had de indruk dat een aantal zaken nog gewijzigd konden worden. Ze twijfelt of de huidige aanpak tot goed decretaal werk zal leiden. Ze betreurt deze handelswijze die niet strookt met haar idee van hoe een democratie moet functioneren. Interkabinettenwerkgroepen klaren alles uit, de

meerderheid wordt gereduceerd tot een stemmachine en voor het verslag mag de oppositie nog haar zeg doen. Het Vlaams Parlement moet beter kunnen.

De lange procedure vooraleer dit ontwerp van decreet werd ingediend in het Vlaams Parlement bewijst het belang ervan. Op 18 juli 2011 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp goed. Alle adviesorganen hebben ruimschoots de tijd gekregen om advies te formuleren. Het Vlaams Parlement moet het ontwerp van decreet evenwel op een drafje goedkeuren. Wat het des te erger maakt, is dat veel vragen van de adviesorganen onbeantwoord blijven. Op de talrijke negatieve opmerkingen wordt geen antwoord geformuleerd.

Het ontwerp van decreet is een compromis tussen de drie meerderheidspartijen. Voor N-VA legt dit ontwerp van decreet de basis voor een kindpremie, waar zowat iedereen – de andere twee meerderheidspartijen inbegrepen – tegen is. Er is binnen de meerderheid een akkoord gesloten – alles nauwkeurig afgewogen – om nog voor het reces een aantal ontwerpen en voorstellen van decreet door het Vlaams Parlement te jagen, zonder daarbij de vraag te stellen wat het belang is van die nieuwe bepalingen. Mevrouw Mieke Vogels betreurt deze manier van werken, die het Vlaams Parlement te schande maakt.

Voor de galerij zijn nog snel twee hoorzittingen georganiseerd. De spreekster vraagt de commissievoorzitter welke sprekers de fracties hebben voorgesteld en wie werd uitgenodigd. Een aantal sprekers is niet op de uitnodiging ingegaan, wellicht omdat ze maar één week op voorhand werden verwittigd. De spreekster kan begrip opbrengen voor professor Bea Cantillon van het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck, die zich niet kon vrijmaken. In de memorie van toelichting wordt vaak naar het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck verwezen, zij het dat de standpunten ervan vaak oneerlijk worden gebruikt.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat zo goed als alle voorgedragen sprekers zijn uitgenodigd voor de hoorzitting. Bij de selectie van de sprekers ziet hij erop toe dat alle groepen aan bod komen.

Tijdens de hoorzitting pleitte mevrouw De Vits voor een breed draagvlak. Mevrouw *Mieke Vogels* twijfelt sterk of dat er is. Ze raadt mevrouw De Vits aan het advies van de SERV grondig door te nemen. Ze is evenmin overtuigd van de geplande evaluatie van dit ontwerp van decreet.

Dat met dit ontwerp van decreet een deel van het Vlaamse regeerakkoord wordt uitgevoerd, overtuigt mevrouw Mieke Vogels evenmin. Bij het opstellen van het regeerakkoord kon niemand voorspellen dat Vlaanderen nieuwe bevoegdheden zou krijgen door de zesde staatshervorming. Het is onduidelijk hoe dit ontwerp van decreet, dat een kader creëert voor de Vlaamse sociale bescherming, zich verhoudt tot de nieuwe bevoegdheden die worden overgeheveld.

De Vlaamse sociale bescherming wordt gedragen door het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming, met daarin de zorgkassen van de mutualiteiten. De Volksunie verzette zich steeds hevig tegen de verzuiling, maar voor de N-VA lijkt dat geen prioriteit meer. N-VA wil blijkbaar tot elke prijs een kindpremie en de Vlaamse sociale bescherming. Het is mevrouw Mieke Vogels niet duidelijk hoe dat rijmt met de verandering die N-VA-voorzitter Bart De Wever predikt.

Een van de conclusies van het Colloquium 2020 is dat werk moet worden gemaakt van een solidariteitsmechanisme om de zorg voor personen met een handicap te collectiviseren. De spreekster vindt dat weliswaar een moedig voorstel, maar ziet niet hoe het past in de Vlaamse sociale bescherming.

Bij het opstellen van het Vlaamse regeerakkoord kon niemand inschatten welke gevolgen de bankencrisis op de Vlaamse begroting zou hebben. Op de begroting voor 2012 stond 30 miljoen euro ingeschreven voor de kindpremie, maar dat budget is geschrapt. Bij de opstart van een nieuw systeem, moet er duidelijkheid zijn over de toekomstige financiering ervan. De memorie van toelichting verwijst naar het verzekeringsprincipe, maar de kindpremie zal volledig uit de algemene middelen worden gehaald. De financiering van de maximumfactuur in de thuiszorg wordt niet vermeld, maar mevrouw Mieke Vogels kan zich niet voorstellen dat een jaarlijkse bijdrage van 25 euro voor de zorgverzekering zal volstaan voor de volledige Vlaamse sociale bescherming. Ze wil vernemen hoe de maximumfactuur voor de thuiszorg, die van start gaat in 2013, gefinancierd zal worden. Zijn er plannen om de bijdrage aan de zorgverzekering inkomensgerelateerd te maken? In het ontwerp van decreet is daar niet langer sprake van. Dergelijke essentiële bepaling moet in het ontwerp van decreet staan. Ze verwijst in dat verband naar de opmerking van de Raad van State dat de Vlaamse Regering te ruime bevoegdheden krijgt. De mutualiteiten beweren in staat te zijn een inkomensgerelateerde bijdrage te innen, maar de spreekster twijfelt of dat haalbaar is voor DKV en de Vlaamse zorgkas.

Bij het opstellen van het Vlaamse regeerakkoord kon niemand inschatten welke schrijnende proporties kinderarmoede zou aannemen. Volgens het ViA-akkoord moeten tegen 2020 alle Vlamingen toegang hebben tot zorg. Het ViA-akkoord bepaalt echter ook dat tegen 2020 de kinderarmoede gehalveerd moet zijn. Onrustwekkende cijfers van UNICEF doen vermoeden dat de kinderarmoede alleen maar zal toenemen.

Het meest dubbelzinnige in dit ontwerp van decreet is enerzijds de indruk die wordt gewekt dat de kindpremie de armoede zal bestrijden, en anderzijds de universaliteit. In de memorie van toelichting leest mevrouw Mieke Vogels dat de premie voor jonge kinderen forfaitair en niet-inkomensgerelateerd is. De armoede-effectenmeting en een studie van het CSB stellen dat het armoedereducerend effect verbetert als de universele premie wordt aangevuld met een supplement voor kinderen met bijzondere noden, aangezien zij meer ondersteuning nodig hebben. Om die reden wordt een tweede forfaitair bedrag uitgekeerd aan kinderen met ontwikkelingsstoornissen. Het ontgaat mevrouw Mieke Vogels volkomen wat het verband is tussen kinderen in armoede en kinderen met ontwikkelingsstoornissen. Ook Familiehulp merkte dit op tijdens de hoorzitting.

De spreekster haalt deze passage aan om aan te tonen hoe op een oneerlijke wijze wordt verwezen naar studies van het CSB. Het CSB toont in een studie immers aan dat een universele premie pas effect heeft op armoede als daarvoor minimaal 250 miljoen euro wordt vrijgemaakt. Met 30 miljoen euro komt men tot een kindpremie van elf euro per maand. Een bedrag waar rijke gezinnen geen behoefte aan hebben en dat voor gezinnen in armoede geen verschil zal uitmaken.

De kindpremie moet een incentive zijn om jonge kinderen naar de preventieve gezondheidszorg toe te leiden. Aangezien Kind en Gezin meer dan 90 percent van alle gezinnen bereikt, vindt mevrouw Mieke Vogels dat maar een ongeloofwaardig argument. Om een volledige dekking te bereiken, kan het beleid beter gericht inzetten op bijvoorbeeld inloopteams voor kansarme gezinnen of op aanklampende zorg in de steden. Om de vrije keuze te garanderen, wordt de kindpremie ook uitgekeerd wanneer ouders met hun kinderen naar een pediatr gaan. Dat doet de spreekster besluiten dat de kindpremie een vaccinatiepremie is. Een registratie in Vaccinnet volstaat immers. Gezien de hoge vaccinatiegraad begrijpt mevrouw Mieke Vogels niet waarom geld wordt weggegooid. Op de N-VA, de Gezinsbond en het Vlaams Belang na, steunt niemand deze kindpremie.

Mevrouw *Marijke Dillen* verduidelijkt dat het Vlaams Belang voorstander is van het principe van een kindpremie, maar niet met de wijze waarop de kindpremie wordt georganiseerd in dit ontwerp van decreet.

Volgens mevrouw *Mieke Vogels* wordt de zogenaamde miserietaks ingevoerd als opstart voor de kindpremie.

Dit ontwerp van decreet is het toonbeeld van onzorgvuldige en slechte decreetgeving. Dit ontwerp van decreet is enkel nodig om de kindpremie een decretale basis te bieden. Het ontwerp van decreet wijzigt niets aan de Vlaamse zorgverzekering. Voor de maximumfactuur biedt het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 een decretale basis. De hospitalisatieverzekering wordt sowieso uitgesteld. De N-VA draagt een verpletterende politieke verantwoordelijkheid voor dit ontwerp van decreet, dat op een drafje goedgekeurd moet worden. In ruil voor de kindpremie is de N-VA zelfs bereid de verzuiling te versterken. Mevrouw *Mieke Vogels* begrijpt niet waarom mevrouw *De Vits* dit ontwerp van decreet zal steunen, en verwijst daarbij naar het advies van de SERV. Zelf zal ze dit ontwerp van decreet niet goedkeuren.

4. Uiteenzetting door mevrouw *Lies Jans*

Mevrouw *Lies Jans* zegt dat heel de meerderheid – en dus niet enkel N-VA – achter dit ontwerp van decreet staat. Dit ontwerp van decreet is uitgebreid en bevat meer dan alleen maar de kindpremie. Ze betreurt dat de oppositie het ontwerp van decreet afbreekt op basis van één enkel element. Dit ontwerp van decreet is belangrijk voor N-VA en voor de meerderheid. De Vlaamse Regering heeft in haar regeerakkoord de afspraak gemaakt om een sociaal programma uit te voeren om tot een warme samenleving te komen.

Tijdens de hoorzitting heeft professor *Vuye* bevestigd dat dit ontwerp van decreet in overeenstemming is met de geldende rechtsregels. Een en ander is te danken aan de moeizame lijdensweg van de Vlaamse zorgverzekering.

Dit ontwerp van decreet creëert het kader waarin de Vlaamse hospitalisatieverzekering op relatief korte termijn kan worden ingeschoven. Ook hierover liet professor *Vuye* zich positief uit. De hospitalisatieverzekering past perfect in de doelstelling beoogd door de andere componenten van de Vlaamse sociale bescherming, namelijk de kosten voor de patiënten niet te zwaar laten doorwegen.

De zorgverzekering consolideren, is een logische beslissing. De spreekster verwijst naar het advies van de SAR WGG om de bestaansreden van de zorgverzekering te rechtvaardigen. Daarnaast is de spreekster tevreden dat voortaan bovenop de zorgverzekering met een maximumfactuur zal worden gewerkt. De maximumfactuur voor de thuiszorg is een goede maatregel die past in de doelstellingen van dit ontwerp van decreet. Zorgkosten mogen geen onnodig beslag leggen op het inkomen van de patiënt. De kosten voor de thuiszorg worden in verhouding tot het inkomen beperkt. De uitvoering van deze maatregel zal evenwel niet eenvoudig zijn. De maximumfactuur garandeert dat niemand nog al zijn spaargeld moet aanspreken om de gepaste zorg te krijgen. Het is een goede zaak dat de maximumfactuur openstaat voor iedereen die gebruikmaakt van de diensten die voor de maximumfactuur in aanmerking komen, en dus niet enkel voor wie een uitkering van de Vlaamse zorgverzekering ontvangt.

N-VA staat volledig achter de kindpremie. De meerderheid staat achter deze maatregel, zoals minister *Vandeurzen* duidelijk heeft gemaakt in zijn toelichting. Gezinnen moeten de ondersteuning krijgen die ze verdienen. Er wordt geopteerd voor een forfaitair bedrag per kind omdat het niet de bedoeling kan zijn om een onderscheid te maken tussen kinderen. Deze maatregel moet er samen met het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters voor zorgen dat ouders en tweeverdieners de noodzakelijke logistieke en financiële ruimte krijgen om arbeid en gezin te combineren. Gezinnen met jonge kinderen worden met deze premie versterkt en aangemoedigd om gebruik te maken van de preventieve zorg. De spreekster staat achter de visie van de Gezinsbond. Een kindpremie is niet inkomensgebonden en staat los van de sociale en

professionele status van de ouders. Professor Vuye wees op het juridische belang van de koppeling tussen kindpremie en preventieve zorg.

N-VA verklaart zich eveneens akkoord met de automatische toekenning van rechten.

De nakende staatshervorming wordt vaak naar voren geschoven als reden om de kindpremie niet in te voeren. Er zijn nog talrijke onbeantwoorde vragen over de overheveling van de kinderbijslag. N-VA dringt erop aan de afspraken uit het Vlaamse regeerakkoord uit te voeren. Op het eerste zicht ontstaat de indruk dat twee parallelle systemen zullen ontstaan, maar mevrouw Lies Jans is er voorstander van om de kindpremie in haar huidige vorm ook na de overheveling van de kinderbijslag te laten voortbestaan.

Mevrouw Lies Jans heeft twee bedenkingen bij dit ontwerp van decreet. In het ontwerp van decreet ontbreken nog twee pijlers van de Vlaamse sociale bescherming: de maximumfactuur in de residentiële zorg en de hospitalisatieverzekering. Beide pijlers moeten in de loop van deze regeerperiode gerealiseerd worden. Dit ontwerp van decreet moet in werking treden op 1 januari 2013. Dat is haalbaar mits er in het najaar niet gearzeld wordt met de uitwerking.

N-VA zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. Het realiseert een fundamentele passage uit het Vlaamse regeerakkoord, en bewijst dat de Vlaamse Regering een sociaal beleid wil voeren.

5. Uiteenzetting door mevrouw Mia De Vits

Mevrouw *Mia De Vits* begint haar uiteenzetting met te benadrukken dat de hele meerderheid achter dit ontwerp van decreet staat. In tegenstelling tot mevrouw Dillen blijft sp.a voorstander van een federale sociale zekerheid. De Vlaamse sociale bescherming is complementair aan die federale sociale zekerheid. Professor Vuye heeft tijdens de hoorzitting gezegd dat de federale overheid en de deelstaten het recht hebben om hun eigen bevoegdheden ten volle uit te oefenen. De Vlaamse sociale bescherming is een volle en rechtmatige toepassing van de Vlaamse bevoegdheden.

De spreekster vindt het belangrijk dat de nodige tijd is genomen om het middenveld de kans te bieden – soms kritisch – advies te verlenen. De spreekster wijst mevrouw Vogels erop dat de SERV volledig achter de consolidatie van de zorgverzekering en de maximumfactuur in de thuiszorg staat. De SERV vraagt ook de kosten in de residentiële ouderenzorg te beperken. Mevrouw Mia De Vits bevestigt het belang van dit aspect, en roept de minister op er snel werk van te maken. Er worden vragen gesteld bij het flankerend beleid, zoals het groeipad voor de gezinszorg, de financiële basis en het nieuwe agentschap. Vragen stellen en bedenkingen formuleren, betekent niet dat men het oneens is met een ontwerp van decreet.

De uitbouw van een Vlaamse sociale bescherming vereist performante structuren. Het beheer van de Vlaamse sociale bescherming wordt toevertrouwd aan het intern zelfstandig agentschap met rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming. Mevrouw Mia De Vits benadrukt hoe cruciaal het is dat de Vlaamse sociale partners betrokken worden bij het beheer van de Vlaamse sociale bescherming. Beheer, uitbouw en sturing moeten steunen op een brede maatschappelijke basis. Verwijzend naar de federale sociale zekerheid, vraagt ze zich af of dat kan met een IVA. Voor haar is de oprichting van een IVA een eerste stap. Het mag geen voorafname zijn op de toekomst na de zesde staatshervorming.

Het Vlaams platform voor gegevensdeling is belangrijk voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet en om de automatische rechtentoekenning te realiseren. Op de rondetafel over ICT in de zorg zijn daarover enkele belangrijke principes afgesproken. Het is de

zorggebruiker die bepaalt of gegevens gedeeld mogen worden. De gegevensdeling wordt ondergebracht in een extern verzelfstandigd agentschap, in tegenstelling tot het beheer van de Vlaamse sociale bescherming. Het Vlaams platform moet aansluiten bij e-Health. Mevrouw Mia De Vits benadrukt het belang van samenwerking boven concurrentie. Het Vlaams platform wordt voorts de dienstenintegrator voor gegevensdeling binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In een decretaal te bekrachtigen samenwerkingsakkoord wordt Vlaanderen mede-eigenaar van e-Health. Vlaanderen staat in voor de ontwikkeling en financiering van Vitalink. Mevrouw Mia De Vits vraagt de minister naar een stand van zaken.

Het is belangrijk dat de kosten voor de bewoners van een woonzorgcentrum ook beperkt worden. Uit een enquête van de socialistische mutualiteiten blijkt dat de opname in een woonzorgcentrum in één kwart van de gevallen om financiële redenen wordt uitgesteld. Slechts 14 percent van de bewoners heeft een pensioen dat hoog genoeg is om de factuur te betalen.

De kosten voor de thuiszorg worden enerzijds door de zorgverzekering en anderzijds door de maximumfactuur beperkt. Het effect van de maximumfactuur op de thuiszorg mag niet worden onderschat. Ook al lopen de meningen uiteen, toch is mevrouw Mia De Vits ervan overtuigd dat de maximumfactuur de vraag naar thuiszorg zal doen stijgen. De Vlaamse overheid moet een voldoende groot aanbod garanderen. Tegelijk kan de maximumfactuur ertoe leiden dat oneigenlijk gebruik van dienstencheques daalt. Ze roept de minister op deze evoluties van nabij te volgen, en vraagt hem of hij het groeipad voor de thuiszorg zal bijstellen en welke middelen hij daarvoor kan vrijmaken. Ze wil voorts vernemen of de maximumfactuur met een gesloten enveloppe zal werken. Een andere optie is de middelen aanpassen aan de behoeften.

Mevrouw Mia De Vits wil ook vernemen hoe de maximumfactuur precies zal werken. Gebruikers van thuiszorg krijgen, eenmaal ze het plafond bereikt hebben, het te veel betaalde bedrag terug. De maximumfactuur is er evenwel op gericht gebruikers niet op te zadelen met hoge kosten, en daarom is het aangewezen hen niet te laten voorschieten. De spreekster suggereert daarom de thuiszorgfactuur van gebruikers die het plafond bereikt hebben, rechtstreeks af te rekenen met het Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming. Indien dat onmogelijk is, lijkt het de spreekster aangewezen in de uitvoeringsbesluiten een terugbetalingstermijn op te nemen. De spreekster wil dat de organisatie van de maximumfactuur wordt geëvalueerd, en onderworpen aan een armoedetoets.

Aangezien de kindpremie wordt gekoppeld aan opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstoornissen, moet de geplande evaluatie ruimer zijn dan decretaal bepaald. De evaluatie moet bijvoorbeeld nagaan of de premie ertoe leidt dat kinderen uit kansengroepen meer gebruikmaken van preventieve gezinsondersteuning. Omdat de evaluatie wellicht zal samenvallen met de overheveling van de gezinsbijslag, moet ook met dat aspect rekening worden gehouden.

Sp.a zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. Het werk is daarmee niet af omdat nog heel wat geregeld moet worden in uitvoeringsbesluiten. Ze pleit in dat verband voor de automatische rechtentoekenning, en vraagt aandacht voor mensen in armoede.

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat zij niet de mening is toegedaan dat dit ontwerp van decreet uitsluitend de N-VA toekomt. Ze heeft tijdens haar uiteenzetting ook gewezen op de rol van de sp.a en mevrouw Gennez in dit dossier.

Mevrouw *Mia De Vits* antwoordt dat ze met haar beginopmerking de bewering van mevrouw Vogels wil weerleggen dat dit ontwerp van decreet een ontwerp is van één meerderheidspartij.

6. Uiteenzetting door mevrouw Vera Jans

Mevrouw *Vera Jans* zegt dat CD&V dit ontwerp van decreet steunt. Het ontwerp van decreet beantwoordt aan het Vlaamse regeerakkoord. Het is een kader voor vijf belangrijke pijlers die erop gericht zijn de levenskwaliteit van mensen te behouden, te herstellen of te ondersteunen, en hun weerbaarheid te verhogen. Het ontwerp van decreet vertrekt van de notie 'bijstand aan personen' en sluit nauw aan bij het Vlaamse zorg- en gezinsbeleid.

Dit ontwerp van basisdecreet is een eerste stap en biedt een kader voor twee nieuwe tegemoetkomingen: de kindpremie en de maximumfactuur in de thuiszorg. Tegelijk worden afspraken gemaakt voor het behoud en de versterking van de Vlaamse zorgverzekering. Dit ontwerp van decreet is een stap richting vernieuwd sociaal beleid. Het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering was de eerste stap, en stond model voor dit ontwerp van decreet. Met de zorgverzekering is een stelsel uitgebouwd om tegemoet te komen aan de zorgkosten van zwaar zorgbehoevenden met een langdurig en ernstig verminderd zelfzorgvermogen. Een bijdrage aan de niet-medische kosten garandeert, voornamelijk voor ouderen, de financiële toegankelijkheid van de langetermijnzorg. Wie toen sceptisch was, moet inmiddels toegeven dat de maandelijkse tenlasteneming van 130 euro voor veel zorgbehoevenden een verschil maakt. Voor mevrouw Vera Jans is dat belangrijker dan de verzuiling.

Mensen langer thuis laten wonen, is een prioriteit van deze Vlaamse Regering. Door de eigen bijdrage aan gezinshulp, poetshulp, karweihulp en (professionele of vrijwillige) oppas te begrenzen, wordt thuiszorg betaalbaar voor iedereen. De maximumfactuur in de thuiszorg is een onderdeel van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, dat door de toenmalige meerderheid werd aangenomen. Dit ontwerp van decreet brengt de maximumfactuur onder in een ruimer systeem van financiële en sociale bescherming.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst mevrouw Jans erop dat zij het Woonzorgdecreet niet heeft goedgekeurd.

Mevrouw *Vera Jans* zegt dat de kindpremie gekoppeld wordt aan het gebruik van preventieve gezinsondersteuning. Ook CD&V is voorstander van extra ondersteuning voor gezinnen met kinderen. De vraag naar steun voor kwetsbare gezinnen met kinderen moet niet uitsluitend door het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin beantwoord worden. Ook de beleidsdomeinen Onderwijs en Huisvesting zijn verantwoordelijk. De spreekster kan begrip opbrengen voor de vragen over de hoogte van de tegemoetkoming. Deze regeling is gebaseerd op een groeiemodel.

7. Antwoord van de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat dit ontwerp van decreet, dat voortbouwt op de Vlaamse zorgverzekering, een belangrijke principiële keuze inhoudt.

De implementatie van een aantal aspecten, waaronder de hoogte van de kindpremie, uit dit ontwerp van decreet zal geregeld worden in de uitvoeringsbesluiten. Het ontwerp van decreet biedt het legistische kader. De budgettaire contouren kunnen pas vastgelegd worden wanneer het legistische kader is goedgekeurd. Over een aantal van die aspecten wordt advies ingewonnen bij de adviesraden.

De minister betreurt dat de oppositie weigert in te zien dat dit ontwerp van decreet de zorgverzekering verbreedt. De verworvenheden van de zorgverzekering zijn de opstap naar een verzekerde status voor alle Vlamingen en de basis van het toekomstige sociaal beleid. Gevraagd naar zijn intenties ter zake, antwoordt minister Jo Vandeurzen dat hij het Vlaamse regeerakkoord zal uitvoeren. Hij daagt iedereen uit na te gaan welke mogelijkhe-

den dit systeem biedt eenmaal het gestabiliseerd is. Zo zouden bepaalde bevoegdheden die na de zesde staatshervorming worden overgeheveld, ondergebracht kunnen worden in de Vlaamse sociale bescherming. Daarnaast is er de vraag vanuit de sector van personen met een handicap naar een stabiele financiering.

Niet iedereen ziet het strategische belang van dit ontwerp van decreet in voor het Vlaamse zorg- en welzijnsbeleid in Brussel. In tegenstelling tot wat mevrouw Vogels zegt, is dit ontwerp van decreet wel nodig om de Vlaamse sociale bescherming in te voeren in Brussel. De kinderbijslag zal in Brussel georganiseerd worden door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Er is voorts de vraag om in zo veel mogelijk sectoren vraaggestuurd te werken. In Brussel zijn de mogelijkheden daartoe beperkt. Dit ontwerp van decreet kan bijkomende mogelijkheden scheppen.

Het Vlaamse Regeerakkoord plant geen substantiële wijziging van de bijdrage aan de zorgverzekering, waardoor voor een aantal onderdelen op korte termijn een beroep moet worden gedaan op de algemene middelen. Een en ander zal bijgevolg moeten passen in de begroting voor 2013 en 2014.

Het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 bevat een decretale basis voor een maximumfactuur voor de diensten die onder dat decreet vallen. Om een en ander budgettair onder controle te houden, blijft de maximumfactuur op korte termijn beperkt tot diensten erkend in het Woonzorgdecreet. De maximumfactuur veronderstelt vooraf een universeel systeem van inkomensgerelateerde bijdragen, wat organisatorisch gezien een uitdaging is. De minister is zich bewust van de bezorgdheid over prefinanciering van de bijdragen over de grens van de maximumfactuur. Het zal zaak zijn eerst het systeem uit te rollen. In dat verband wijst hij erop dat het plafond gekoppeld is aan een bijdrageplafond in functie van het jaarinkomen. Bij voldoende organisatorische en technologische ervaring kan eventueel gezocht worden naar mogelijkheden om bij overschrijding van het plafond door een soort derdebetalersysteem de bijdragen boven het plafond bij de diensten te vergoeden.

De minister is ervan overtuigd dat er geen interferentie zal zijn tussen de kindpremie en de kinderbijslag, omdat kinderbijslag een andere organisatie vereist in Brussel en vanwege de onduidelijke timing van de overheveling. Daarnaast is de kindpremie gelinkt aan de preventieve gezinszorg.

Minister Jo Vandeurzen is zich ervan bewust dat een beperkte kindpremie het armoederisico niet verlaagt, maar hij benadrukt dat in de eerste plaats werk moet worden gemaakt van een basis waarop het systeem gebouwd kan worden. Vervolgens moet gezocht worden naar een draagvlak voor het systeem door middel van de universaliteit. Tijdens volgende regeringsonderhandelingen kan men nagaan welke de aangewezen stappen zijn in de ontwikkeling van dit systeem.

De kindpremie is wel een instrument dat op termijn ingezet kan worden in de strijd tegen armoede. De koppeling met een consultatie en vaccinatie bij Kind en Gezin of een pedater, is niet onbelangrijk. Tijdens het eerste levensjaar wordt Kind en Gezin vlot geconsulteerd maar daarna daalt de frequentie. De vaccinatiegraad ligt hoog, maar er blijven enkele knelpunten. Een aantal bevolkingsgroepen laat zich niet vaccineren. De eerste vaccinatie vindt vaak te laat plaats. De kindpremie draagt bij tot het wegwerken van deze knelpunten.

Met de kindpremie worden ouders van jonge kinderen ertoe aangezet optimaal gebruik te maken van een doorverwijzing naar een centrum voor ontwikkelingsstoornissen. De sector is bereid hieraan mee te werken. Bovendien wordt op deze manier vroegdetectie gestimuleerd.

De kindpremie is voorts het resultaat van de politieke ambitie om gezinnen duidelijk te maken dat zij niet onbelangrijk zijn voor het Vlaamse gezinsbeleid. Er is daarbij gezocht naar een verantwoorde link met gezinsondersteuning.

Insinuaties over de structuren waarop een beroep wordt gedaan, verrassen de minister. Er is beslist gebruik te maken van bestaande instrumenten, zoals de zorgkassen. Het is niet zo dat een nieuwe IVA wordt opgericht: IVA Vlaams Zorgfonds wordt omgevormd tot het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming met de bedoeling de kosten zo laag mogelijk te houden. De minister merkt terloops op dat de zorgverzekering ook zonder dit ontwerp van decreet zou moeten investeren in zijn digitaal platform. Omdat de sociale partners de ontwikkelingen van nabij willen volgen, wordt met een raadgevend comité gewerkt. Daarnaast zal de overheveling van federale bevoegdheden ook aanleiding geven tot een debat over de structuur. Dat is een van de redenen waarom voor een minimale ingreep is geopteerd.

Het groeipad in de gezinszorg moet consequent worden aangehouden. Ondanks de uitdagende budgettaire situatie moet worden onderzocht hoe gezinszorg en aanvullende thuiszorg de komende jaren zo veel mogelijk ruimte krijgen. Gezien het beperkte urencontingent kent de maximumfactuur in zijn huidige vorm geen open end. De gezinszorgdiensten zullen samen met de zorgvrager moeten nagaan wat het aangewezen zorgvolume is.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t merkt op dat dit ontwerp van decreet een zware budgettaire last legt op de volgende Vlaamse Regering.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het volstaat te verwijzen naar het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 als voorbeeld van een van de talrijke decreten die hun schaduw vooruit werpen.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat dit ontwerp van decreet niet alleen budgetten vastlegt. Het legt de volgende Vlaamse regeringen ook duidelijke structuren op.

Minister *Jo Vandeurzen* haalt het voorbeeld aan van het Zorgregiodecreet van 23 mei 2003 om aan te tonen dat wat mevrouw Vogels wil aankaarten, niet uniek is. Dit ontwerp van decreet grijpt minimaal in op de structuren.

Het toekomstige GEWIN-decreet zal de wijze waarop gegevens worden uitgewisseld in de zorg- en welzijnssector regelen. Dat decreet zal de tegenhanger zijn van de federale wetgeving over e-Health.

De financiële crisis heeft de Vlaamse Regering verplicht een en ander in de tijd te verschuiven. De groeipaden binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zijn substantieel. Bij de opmaak van de begroting voor 2013 en voor 2014 zal een deel van de budgettaire marge gebruikt worden om de Vlaamse sociale bescherming te realiseren.

De minister zal alles in het werk stellen om de hospitalisatieverzekering zo snel mogelijk te realiseren. Dat wordt een complexe uitdaging. Er wordt gezocht naar een organisatie die aansluit bij de geldende bevoegdheidsverdeling.

Mevrouw *Marijke Dillen* aanvaardt dat de hospitalisatieverzekering de minister voor een complexe uitdaging plaatst. Anderzijds is het zo dat hij al drie jaar de tijd heeft gehad om een en ander uit te klaren.

Minister *Jo Vandeurzen* verduidelijkt dat hierover al heel wat overleg is gepleegd.

Mevrouw *Mieke Vogels* aanvaardt dat in een ontwerp van decreet geen concrete bedragen worden opgenomen. Maar als het de bedoeling is de kindpremie en de maximumfactuur op korte termijn op te starten, moet een budgettair plan voorhanden zijn. Er moet ten minste duidelijkheid zijn over de middelen waarmee het systeem in deze regeerperiode zal worden opgestart. Alvorens dit ontwerp van decreet goed te keuren, moet het Vlaams

Parlement minstens duidelijkheid krijgen over het budget waarmee de maximumfactuur in de thuiszorg zal worden opgestart op 1 januari 2013.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat in het nodige budget zal worden voorzien in de begroting voor 2013. De begroting voor 2012 bevat reeds een budget.

Volgens mevrouw *Mieke Vogels* is de snelle goedkeuring van dit ontwerp van decreet zinloos aangezien er geen middelen zullen zijn voor de maximumfactuur.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het zijn ambitie is om het regeerakkoord uit te voeren.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat dit ontwerp van decreet een structuur in het leven roept die voortbouwt op de organisatie van de zorgverzekering. Het nieuwe agentschap en de zorgkassen zullen ook de hospitalisatieverzekering en de maximumfactuur in de residentiële zorg beheren. Deze structuur zou theoretisch ook kunnen instaan voor de kinderbijslag en de zorggarantie voor personen met een handicap. Met die overwegingen in het achterhoofd begrijpt de spreker waarom zowel de SERV als mevrouw De Vits opmerken dat een intern verzelfstandigd agentschap te beperkt is. Dit systeem biedt de mutualiteiten nog meer invloed.

Minister *Jo Vandeurzen* herhaalt dat hij geen interferentie verwacht met de kinderbijslag, voornamelijk omdat die een andere organisatie vereist in Brussel.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat mevrouw De Vits het SERV-advies selectief volgt. Ze wijst erop dat de SERV een onderzoek vraagt naar het doelgroepenbereik van de verschillende instrumenten voor gezinsondersteuning. Een van de redenen voor die vraag is de nakende overheveling van de kinderbijslag. Voorts schuift de SERV andere prioriteiten naar voren, namelijk de consolidatie van de zorgverzekering en de maximumfactuur in de thuiszorg en in de residentiële ouderenzorg. De kindpremie als prioriteit naar voren schuiven, is niet verantwoord. De SERV vraagt een onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid ervan, een stabiele financiële ondersteuning van de Vlaamse sociale bescherming en een onderzoek naar de impact van de maatregelen op de armoede.

Mevrouw *Mia De Vits* repliceert dat de SERV in afwachting van het onderzoek vraagt naar preventieve doelgerichte acties.

Mevrouw *Mieke Vogels* wijst er vervolgens op dat de kinderbijslag reeds waakt over de universaliteit. Een kindpremie bovenop de kinderbijslag zou daarom selectief moeten zijn.

Door de wijze waarop de kindpremie wordt ingevoerd, dreigt opnieuw een mattheuseffect. De kindpremie is een recht voor het kind dat evenwel afhankelijk wordt gemaakt van het gedrag van de ouders. Ook professor Bea Cantillon waarschuwt daarvoor.

Ten slotte merkt ze op dat de centra voor ontwikkelingsstoornissen kampen met een wachtlijst. Mevrouw *Mieke Vogels* besluit dat dit ontwerp van decreet op dit moment niet nodig is.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat in een groeipad wordt voorzien voor de centra voor ontwikkelingsstoornissen. Ze zullen daarnaast de jongste kinderen prioritair behandelen.

Dit ontwerp van decreet maakt een aantal zaken mogelijk. Het is aan de politiek om op basis van adviezen te beslissen hoe ver men gaat. Dit ontwerp van decreet zal het Vlaamse beleid gestalte geven in Brussel. Ook de zorgverzekering is ingevoerd zonder duidelijke decretale bepalingen over het budget.

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 en 2

Artikel 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 3

Mevrouw *Vera Van der Borgh* twijfelt of de kindpremie de zelfredzaamheid en de kansen van de gebruikers om volwaardig deel te nemen aan de samenleving zal verhogen. Een aantal gezinnen die de premie nodig heeft, zal ze niet ontvangen omdat ze bijvoorbeeld hun bijdrage aan de zorgverzekering niet heeft betaald. De link tussen kindpremie en preventieve gezinsondersteuning zal niet leiden tot een snellere detectie van problemen omdat slechts drie raadplegingen volstaan om de premie te ontvangen. Ze vraagt de kindpremie na verloop van tijd te evalueren om na te gaan of deze doelstelling wordt gehaald. De maximumfactuur zal de kosten beperken voor een aantal mensen, maar een groot deel zal in de kou blijven staan wegens het te beperkte aanbod.

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat dit artikel geen decretale bepaling bevat, maar een doelstelling waar vrijwel iedereen zich achter kan scharen. Ze twijfelt aan de haalbaarheid ervan gezien het beperkte budget en de overige decretale bepalingen.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat dit artikel de ambities formuleert. De kindpremie koppelen aan het betalen van een bijdrage aan de zorgverzekering, zal ertoe leiden dat de inninggraad verhoogt. In Brussel zal de kindpremie mensen stimuleren om zich aan te sluiten.

Artikel 3 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 4

Artikel 4 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 5

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wil vernemen welke rechten automatisch zullen worden toegekend.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het de bedoeling is de kindpremie en de rechten voortvloeiend uit de maximumfactuur automatisch toe te kennen. Voor de maximumfactuur houdt dat in dat het te veel betaalde bedrag automatisch zal worden terugbetaald.

Mevrouw *Marijke Dillen* vraagt hoe de kindpremie automatisch toegekend zal worden aan kinderen die niet naar Kind en Gezin, maar naar een pediater gaan.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat een koppeling wordt gemaakt met Vaccinnet.

Artikel 5 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 6

Artikel 6 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst op de afspraak in het Vlaamse regeerakkoord om het personeelsbestand van de Vlaamse overheid niet te laten aangroeien. Het Vlaams Zorgfonds, dat wordt omgevormd tot een nieuw intern verzelfstandigd agentschap, beschikt niet over eigen personeel en doet een beroep op de medewerkers van het Agentschap Zorg en Gezondheid. Dat doet de spreekster besluiten dat medewerkers overgeheveld zullen worden en dat het Agentschap Zorg en Gezondheid nieuwe mensen in dienst zal moeten nemen. Ze vraagt de minister hoeveel bijkomende medewerkers hij nodig heeft, en waar hij voor compensaties zal zorgen om aan de afspraak in het Vlaamse regeerakkoord te voldoen.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat medewerkers van het Agentschap Zorg en Gezondheid die taken uitvoeren voor het Vlaams Zorgfonds, zullen worden overgeheveld. Hij zal daartoe een personeelsplan opstellen. Binnen de Vlaamse Regering zal worden nagegaan hoe dat plan zich verhoudt tot de afspraak gemaakt in het Vlaamse regeerakkoord.

Artikel 7 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 8

Artikel 8 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 9

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat het nieuwe agentschap de indicatiestelling van de zorgbehoefte zal moeten organiseren. Ze vraagt nadere toelichting omdat de zorgindicatie in het kader van de zorgverzekering wordt uitgevoerd door de diensten voor gezinszorg.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* zegt dat de controlerende taak van het Vlaams Zorgfonds is verdwenen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat er niets wijzigt. De indicatiestellingen worden uitgevoerd door de gemachtigde indicatiestellers. Dat zijn niet alleen de diensten voor gezinszorg, maar ook de diensten voor maatschappelijk werk van de mutualiteiten, de OCMW's en de lokale dienstencentra. Ook aan de controle op de indicatiestellingen wijzigt niets. De externe controle wordt uitgevoerd door Mediwe.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat het nieuwe agentschap subsidies – of werkingskosten – moet verstrekken aan de zorgkassen. Ze wil vernemen hoeveel extra werkingskosten de zorgkassen zullen ontvangen om de bijkomende taken uit te voeren.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat daarover overleg wordt gepleegd met de zorgkassen.

Minister *Mieke Vogels* wil vernemen of de werkingskosten vervat zijn in het budget van 30 miljoen euro dat is vrijgemaakt voor de opstart van de kindpremie.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de bedragen vervat in de begroting gebruikt zullen worden om alle kosten te betalen.

Mevrouw *Mieke Vogels* is benieuwd welk deel van het totaalbudget naar werkingskosten zal gaan.

Minister *Jo Vandeurzen* wijst in dat verband in de eerste plaats op de maximumfactuur.

Mevrouw *Mieke Vogels* beaamt dat. De kosten voor de kindpremie zullen voornamelijk gedragen worden door Kind en Gezin, dat het systeem moet organiseren. Ze wil vernemen of de kosten daarvan zijn geraamd, en informeert tegelijk naar de timing.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat Kind en Gezin de nodige analyses heeft uitgevoerd. Op dit ogenblik gaat men na hoe de link kan worden gelegd met de zorgkassen. Daarvoor is een budget van 500.000 euro vrijgemaakt. De werkingskosten zijn nog niet berekend.

Artikel 9 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 10 tot en met 12

Artikel 10 tot en met 12 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 13

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt naar de verhouding tussen dotaties en persoonlijke bijdragen. In 2012 is de dotatie aan de zorgverzekering het dubbele van de persoonlijke bijdragen. Aangezien de kindpremie volledig en de maximumfactuur gedeeltelijk met algemene middelen zal worden gefinancierd, vreest het lid een verdere scheeftekening. Ze vraagt ten slotte een verklaring voor het begrip 'solidaire bijdrage'.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat enkel de keuze voor een verhoogde en inkomensgerelateerde bijdrage de verhouding tussen dotaties en bijdragen zal wijzigen.

In een persmededeling over dit ontwerp van decreet staat dat gezinnen niet meer zullen moeten betalen ook al worden voortaan alle leden van het gezin aangesloten. Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat het ontwerp van decreet geen bepaling bevat die dat regelt. Ze wil ten slotte vernemen waarom wordt bepaald dat het agentschap inkomsten kan genereren uit sponsoring.

Minister *Jo Vandeurzen* weerlegt dat. Kinderen worden van rechtswege en gratis aangesloten. Het zijn de ouders die de premie ontvangen. De bepaling over sponsoring is een algemene bepaling.

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat dit geen nieuwe bepaling is.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt of het laatste lid van paragraaf 2 betekent dat er een afzonderlijke begroting komt voor elk onderdeel, waarbij elk onderdeel zijn eigen reserves aanlegt. Gezien artikel 15 zouden dergelijke reserves niet overgeheveld kunnen worden.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat artikel 15 slaat op het reservefonds binnen de zorgverzekering. Het reservefonds blijft uitsluitend binnen de zorgverzekering.

Het laatste lid van artikel 13, §2, is toegevoegd omdat er systemen zijn zoals de zorgverzekering die werken met kapitalisatie en repartitie. Maar binnen de Vlaamse sociale bescherming zijn er systemen die uitsluitend met repartitie werken. Reservefondsen zijn niet onderling inwisselbaar.

Artikel 13 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 14 en 15

Artikel 14 en 15 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 16

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat het raadgevend comité bestaat uit vertegenwoordigers van gebruikers, de zorgkassen en de Vlaamse sociale partners. Met het oog op de maximumfactuur vraagt ze daar ook de thuiszorgdiensten aan toe te voegen. De Vereniging van diensten voor gezinszorg overkoepelt deze diensten. De zorgkassen zijn de emanatie van het medische model. De thuiszorgdiensten van het welzijnsmodel. De spreekster pleit ervoor dat evenwicht in stand te houden.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat in het raadgevend comité ook andere door de Vlaamse Regering aan te wijzen personen zitting kunnen hebben. Hij verklaart het voorstel van mevrouw *Vogels* genegen te zijn.

Op vraag van mevrouw *Van der Borght* bevestigt de minister dat het Vlaams Patiëntenplatform onder de gebruikers valt.

Artikel 16 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 17

Artikel 17 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 18

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat dit artikel een foute verwijzing bevat. In 5° wordt verwezen naar artikel 20 in plaats van artikel 21.

De commissie stemt in met een technische correctie.

Artikel 18 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 19 en 20

Artikel 19 en 20 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 21

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat het aanvankelijk niet de bedoeling was dat de zorgkassen de bijdrage aan de zorgverzekering zouden innen. Uiteindelijk is daar toch voor geopteerd omdat een inning door de overheid de indruk zou wekken dat de bijdrage aan de zorgverzekering een belasting is. Door de zorgkassen decretaal de opdracht te geven de bijdragen te innen, zal het nooit mogelijk zijn een inkomensgerelateerde bijdrage te vragen. De private zorgkas beschikt niet over de nodige informatie over het inkomen van de aangeslotenen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het digitaal platform Vlaamse Zorgverzekering ervoor zal zorgen dat elke partner over dezelfde informatie beschikt. In het Vlaamse regeerakkoord is niet afgesproken om de bijdrage inkomensgerelateerd te maken.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat de omstandigheden veranderd zijn sedert 2009. Er is de komende jaren weinig begrotingsruimte om de Vlaamse sociale bescherming op te starten. Zonder inkomensgerelateerde bijdrage dreigt dit ontwerp van decreet een lege doos te blijven.

Artikel 21 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 22 tot en met 30

Artikel 22 tot en met 30 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 31

Mevrouw *Vera Van der Borgh* zegt dat dit artikel bepaalt dat elke persoon vanaf de leeftijd van 18 jaar zich moet aansluiten bij een zorgkas. Tot nog toe is het zo dat men zich pas vanaf de leeftijd van 25 jaar moet aansluiten bij de zorgverzekering.

Het lid wil vernemen waarom paragraaf 1 bepalingen bevat over -18-jarigen die niet van rechtswege zijn aangesloten.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat die bepaling verwijst naar zeer uitzonderlijke gevallen waarbij het kind niet ten laste is van een ouder die gerechtigde is op de ziekteverzekering in België. Voor deze uitzonderlijke gevallen moet ook in een aansluitingsmogelijkheid voorzien worden want alle kinderen die in Vlaanderen wonen, hebben recht op een kindpremie.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt voorts of de Vlaamse Regering veel nieuwe Brusselse aansluitingen verwacht. Ze wil vernemen of daar onderzoek naar is gebeurd, dan wel of de Vlaamse Regering zich baseert op ramingen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat een en ander afhankelijk is van de nader te bepalen regels. De Vlaamse Regering heeft de ambitie om de werking van de consultatiebureaus van Kind en Gezin in Brussel te optimaliseren. Afsluitend zegt hij dat de Vlaamse Regering zich baseert op de Brusselnorm.

Artikel 31 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 32

Mevrouw *Vera Van der Borgh* leest dat personen die bij een zorgkas aangesloten zijn, vanaf een door de Vlaamse Regering te bepalen leeftijd jaarlijks een bijdrage moeten betalen. Aangezien veel 18-jarigen nog studeren, kan het niet de bedoeling zijn dat aangeslotenen al vanaf de leeftijd van achttien jaar een bijdrage moeten betalen. Ze suggereert pas een bijdrage op te leggen van zodra iemand geen kinderbijslag meer ontvangt.

Voorts bepaalt dit artikel dat de Vlaamse Regering de hoogte van de bijdrage bepaalt op basis van parameters over de hoedanigheid van de aangeslotenen. De spreekster vraagt nadere duiding over die hoedanigheid.

De Vlaamse Regering kan voorts categorieën van personen, op wie alleen bepaalde onderdelen van dit decreet van toepassing zijn, vrijstellen van bijdrageplicht. Het lid wil vernemen om welke categorieën het gaat.

Ze wil voorts vernemen of de huidige bijdrage zal stijgen om de maximumfactuur te financieren, en hoe de bijkomende middelen uit de persoonlijke bijdragen zich zullen verhouden tot de inbreng uit de algemene middelen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het niet de bedoeling is om de bijdrage fundamenteel te wijzigen in de loop van deze regeerperiode.

Artikel 32 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 33

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of deze bepaling enkel van toepassing is op personen die reeds een tegemoetkoming ontvangen, en hoe deze bepaling zich verhoudt tot de boete van 250 euro voor niet-betaling.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat dit artikel de mogelijkheid biedt om de niet-betaalde bijdragen af te houden van de tegemoetkoming.

Artikel 33 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 34 tot en met 41

Artikel 34 tot en met 41 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 42

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of langdurig zwaar zorgbehoevenden een tegemoetkoming van de zorgverzekering kunnen combineren met de maximumfactuur in de thuiszorg.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt bevestigend.

Artikel 42 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 43

Amendement nr. 1 van mevrouw *Dillen* strekt ertoe in §3, eerste lid, op de tweede regel, de woorden ‘en de tweede verjaardag’ te vervangen door ‘tot en met de derde verjaardag’.

Amendement nr. 2 van mevrouw *Dillen* strekt ertoe aan §3, eerste lid, een zin toe te voegen die luidt als volgt: “Het forfaitaire bedrag bedraagt minimaal vijfhonderd euro per jaar.”.

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat een ernstige belofte aan de burger gerespecteerd moet worden door de partij die deze belofte heeft geformuleerd, wanneer deze partij in de meerderheid komt. N-VA beloofde letterlijk: “Blikvangers: Vlaanderen maakt het de gezinnen gemakkelijker. We starten met een Vlaamse kinderbijslag met een premie van 500 euro per jaar voor alle kinderen tot en met drie jaar.”.

Ze rekent op de steun van de N-VA-fractie omdat ze zich niet kan inbeelden dat een politieke partij haar eigen programma verloochent en een belofte gemaakt voor heel Vlaanderen, niet nakomt.

Mevrouw *Lies Jans* zegt tevreden te zijn dat de kindpremie wordt ingevoerd. Binnen N-VA heerst evenwel voldoende realisme en is men bereid om, gezien de huidige financiële toestand, in overleg met de coalitiepartners na te gaan wat mogelijk is bij de opmaak van de begroting voor 2013 en 2014. De hoop blijft dat de kindpremie ooit stijgt tot vijfhonderd euro. Onmiddellijk een kindpremie van vijfhonderd euro invoeren, betekent wellicht dat investeren in bijvoorbeeld kinderopvang onmogelijk wordt.

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat de N-VA perfect op voorhand wist dat een kindpremie van vijfhonderd euro ook zonder financiële crisis een onhoudbare belofte was. Ze roept mevrouw *Jans* op de moed van haar overtuiging aan de dag te leggen en dit amendement goed te keuren in het belang van alle Vlaamse gezinnen.

Mevrouw *Lies Jans* zegt dat het verkiezingsprogramma van de N-VA budgettair in evenwicht was.

Mevrouw *Mieke Vogels* stelt vast dat de kindpremie heel gedetailleerd is omschreven in vergelijking met de overige bepalingen. Dit ontwerp van decreet is voor het overige een vaag kaderdecreet. Ze vraagt een verklaring daarvoor. Als na evaluatie blijkt dat de koppeling aan de aanpak van ontwikkelingsstoornissen ondoeltreffend is, moet het decreet gewijzigd worden.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat in het Vlaamse Regering een akkoord bestaat over een forfaitair bedrag met de mogelijkheid in een verhoging te voorzien. Er is gezocht naar een mogelijke objectivering van die verhoging.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t zegt dat kinderen met ontwikkelingsstoornissen sowieso een verhoogde kinderbijslag ontvangen.

Minister *Jo Vandeurzen* weerlegt dat. Bovendien is het zo dat de kindpremie slechts verhoogt als het kind in kwestie gevolgd wordt door een centrum voor ontwikkelingsstoornissen.

Amendement nr. 1 wordt met 1 stem tegen 8 bij 2 onthoudingen niet aangenomen.

Amendement nr. 2 wordt met 1 stem tegen 8 bij 2 onthoudingen niet aangenomen.

Artikel 43 wordt met 8 stemmen tegen 3 aangenomen.

Artikel 44 en 45

Artikel 44 en 45 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 46

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat de maximumfactuur haaks staat op de automatische toekenning van rechten. Gebruikers van thuiszorg moeten aantonen recht te hebben op thuiszorg, prefinancieringen en facturen bijhouden.

Minister *Jo Vandeurzen* ontkent dat facturen of belastingsaangiften moeten worden bijgehouden. Er wordt automatisch berekend wanneer iemand het plafond bereikt. Gebruikers zullen voortaan ook een inkomensgerelateerde bijdrage betalen. Eenmaal de organisatie en de technologische basis voldoende stabiel werken, kan worden onderzocht welke bijstellingen mogelijk zijn.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat het aanvankelijk de bedoeling was de maximumfactuur te koppelen aan het genieten van een tegemoetkoming van de zorgverzekering. Ze vraagt hoe de budgettaire impact van dat scenario zich verhoudt tot de budgettaire impact van de huidige regeling.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat men er oorspronkelijk van uitging dat alle zwaar zorgbehoevenden bereikt zouden worden door de maximumfactuur te koppelen aan de zorgverzekering. Uit simulaties bleek dat evenwel niet het geval te zijn.

Er zijn daarnaast simulaties gemaakt op basis van verschillende tarieven om het budget in te schatten. Daarover wordt nog overleg gepleegd. Een andere belangrijke factor om het totaalbudget te bepalen, is de hoogte van het plafond. Na de goedkeuring van dit ontwerp

van decreet, zal onder meer op basis van de simulaties werk worden gemaakt van de uitvoeringsbesluiten waarin alle parameters nader bepaald zullen worden.

Mevrouw *Mieke Vogels* is het niet eens met deze aanpak. Men had bij de opmaak van het Vlaamse regeerakkoord het vereiste budget moeten berekenen en reserveren.

Minister *Jo Vandeurzen* wijst er samen met de heer Dehaene op dat de zorgverzekering ook zonder exact budget is goedgekeurd.

Artikel 46 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 47

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt waarom niet is ingegaan op de vraag van de SAR WGG om ook een maximumfactuur in te voeren voor de persoonlijke bijdrage aan de dagverzorgingscentra en de centra voor kortverblijf. Ze kan zich achter deze vraag scharen omdat beide centra ertoe bijdragen dat mensen langer in hun eigen huis kunnen wonen.

Ze wil voorts vernemen waarom de Vlaamse Regering gemachtigd wordt persoonlijke bijdragen uit te sluiten van de toepassing van de maximumfactuur die zijn betaald voor prestaties van een personeelslid van een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg verricht voor meerdere gebruikers.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd de maximale hoeveelheid zorg per gebruiker vast te stellen, die in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van de maximumfactuur. Dat impliceert dat de grens van de thuiszorgkosten wordt vastgelegd. Daaruit vloeit voort dat wie die grens overschrijdt, als het ware gebaat is bij residentiële zorg. Het lid wil vernemen waar de grens getrokken zal worden.

Persoonlijke bijdragen waarvoor op een andere manier een schadeloosstelling wordt gegeven, worden uitgesloten. De memorie van toelichting haalt een schadeloosstelling door een verzekering als voorbeeld aan. Aangezien een dergelijk scenario meestal het gevolg is van een ongeval met een derde als aansprakelijke, vraagt mevrouw Vera Van der Borgh hoe de private zorgverzekering hierin past. Worden die uitkeringen in mindering gebracht of compenseren die enkel de eigen bijdrage aan de zorg? In het eerste geval hebben personen met een hoog inkomen baat bij een private zorgverzekering. Zij zullen immers nooit in aanmerking komen voor de maximumfactuur. Ze vraagt of het de bedoeling is dat mensen met een hoog inkomen zichzelf verzekeren.

Het valt voor dat mensen geen beroep kunnen doen op thuiszorg omdat de verantwoordelijke dienst over onvoldoende personeel beschikt om afwezige medewerkers te vervangen. Thuiszorgdiensten moeten nochtans een flexibel aanbod garanderen. Mevrouw Vera Van der Borgh vraagt de minister op welke manier hij voor een groter aanbod zal zorgen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat dit ontwerp van decreet geen flexibel aanbod beoogt. De diensten moeten telkens onderzoeken hoe ze hun aanbod zo adequaat mogelijk inzetten. Hij twijfelt of de maximumfactuur tot een toename van de vraag zal leiden, en haalt daarvoor de maximumfactuur in de ziekteverzekering als voorbeeld aan.

Het is budgettair niet mogelijk om de maximumfactuur toe te passen op de persoonlijke bijdrage voor dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf. De mogelijkheid om vormen van gezinszorg met meerdere gebruikers uit te sluiten, is opgenomen omdat dit als een vorm van dagverzorgingscentrum kan worden beschouwd. Om discriminatie te vermijden, worden alle vormen van dagverzorging gelijk behandeld. Er kan een maximale hoeveelheid zorg per gebruiker worden bepaald om te vermijden dat de maximumfactuur volledig aan karweihulp gespendeerd wordt.

Artikel 47 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 48 tot en met 61

Artikel 48 tot en met 61 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 62

Mevrouw *Marijke Dillen* betreurt het ontbreken van een concrete datum van inwerking-treding.

Minister *Jo Vandeurzen* wijst haar erop dat een en ander bij uitvoeringsbesluit bepaald moet worden.

Mevrouw *Marijke Dillen* leidt uit het antwoord af dat de minister niet kan garanderen dat dit ontwerp van decreet op 1 januari 2013 in werking zal treden.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat hij zijn uiterste best zal doen om 1 januari 2013 te halen.

Het antwoord overtuigt mevrouw *Marijke Dillen* niet.

Artikel 62 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 63

Artikel 63 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

VI. STEMMING

Het ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Het voorstel van decreet houdende de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen en het voorstel van decreet houdende invoering van een geboortepremie worden als verworpen beschouwd omdat het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming, dat als basis voor de artikelsgewijze bespreking werd genomen, is aangenomen.

Tom DEHAENE,
voorzitter

Mieke VOGELS
Mia DE VITS
Güler TURAN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CSB	Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck
FOD	federale overheidsdienst
GEWIN	gezondheids- en welzijnsinformatie
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
UNICEF	United Nations Children's Fund
ViA	Vlaanderen in Actie
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen